

Vem vann den
20 000:e Solosågen?
Möt vinnaren på sidan 3

NYSÅGAT

Tidningen från Logosol om småskalig träbearbetning

Våren 2005

Här räddas kyrktornet som fälldes av orkanen

Orkanen Gudrun raserade kyrktornet i Vadensjö utanför Landskrona. Trästommen var maskäten och rutten.

Men hur skulle pastoratet hitta 17 meterlånga träbalkar för att återuppbygga tornet med gamla metoder?

Tillräckligt långa och raka träd fanns i Dalsland. Här planterades tall för 300 år sedan för att bli fartygsmaster. För sågningen krävdes ett extraordinärt sågverk. Poul Nielsen kom till undsättning med 3,5 Solosågar.

MITTUPPSLAGET

Drottningen döpte solosågad ostindiefarare

I höstas döpte drottning Silvia världens största solosågade fartyg. Dopet förrättades som sig bör i champagne. I oktober lättar fartyget ankare för sin färd till Kina.

Det handlar om Ostindiefararen Götheborg, större än regalskeppet Vasa och byggd till stora delar med gamla metoder. Men för sågningen av spant och andra delar krävdes moderna doningar, Solosågar ombyggda till sticksågar och Big Mill för eksågning ute i skogen.

SIDAN 11

Norsk Solosåg klättrar i stolpar

Det norska företaget Skagerak Linjeteam AS har utvecklat en metod för att renovera kraftledningsstolpar med hjälp av en Solosåg.

Sågverket används för att såga bort den skadade delen av stolpen, som ersätts med friskt material. Renoveringen görs utan att strömmen behöver brytas.

SIDAN 21

Logo-
sol
PH260
har ut-
vecklats
och blivit ännu
bättre.

SIDAN 5

Solosågen full av matematik

SIDAN 9

Kommunalråd botar stress

SIDAN 18

Stort wow i Australien

SIDAN 22

Vi gör vårt bästa för att hjälpa dig att städa efter Gudrun

Den här utgåvan av Nysågat är den svåraste som vi gjort. Vi har diskuterat fram och tillbaka. Ur företags perspektiv var Gudrun, orkanen som drog över södra Sverige i januari, en aldrig tidigare skådad möjlighet till försäljning.

Å andra sidan är det skedda en katastrof för många skogsägare som det vore smaklöst att dra nytta av. Det är med blandade känslor som jag skriver ut en order på Solosågen.

Jag är skogsägare. Ändå kan jag bara ana den smärta som det skulle innebära om större delen av skogen på min föräldragård Hundsjö fälldes av vinden. Det är en skog som min pappa och hans förälder ägnat oräkneliga timmar och stor omsorg åt.

Själv är jag bara en förvaltare av generationers arbete. En förvaltare som hoppas att våra barn en dag ska föra arvet vidare.

Min reflexion är att vi helst varit utan denna försäljning. Men när katastrofen är ett faktum så ska vi på Logosol göra vårt bästa genom att hjälpa drabbade skogsägare med snabba leveranser och

kloka råd, vilket innebär att vi emellanåt avråder intresserade från att köpa en Solosåg.

Solosågen är avsedd för småskalig träförädling. Den som har rätt utrustning och arbetar hårt kan förädla en handfull kubikmeter om dagen. Det förslår inte särskilt mycket när det är flera tusen träd som måste tas om hand. Dessutom finns det inledningsvis viktigare insatser att göra i skogen än att börja såga.

Den första fråga som du bör ställa dig är: Har du användning eller avsättning för det virke som du kommer att producera med din Solosåg? Finns det viktigare saker som du kan ägna din tid åt?

Själv tror jag den största nyttan Solosågen kan göra i det rådande läget ligger på det psykologiska planet. Många av de insatser som måste göras, kräver hjälp från skogsentreprenörer och maskiner. Men istället för att passivt vänta på att det ska hända, kan det vara en lättnad att ägna sig åt något handfast och nyttigt. Även om det innebär att man bara sågar upp en bråkdel av alla de träd som fallit.

Däremot tror jag att Solosågen kan ingå som en liten del i en större insats. Du kan ta undan träd av god kvalitet för egna behov, alternativt lagra för framtida behov och försäljning. Har du utrymme under tak kan det finnas efterfrågan på virke om några år, när berget av virke från orkanen försvunnit från marknaden. Det är omöjligt att spå om utfallet, men du lär få mer betalt än om samma träd flisas upp idag. Det är ingen lösning, men ett litet bidrag.

För en och annan kan det också vara lönt att investera i en hyvelmaskin för att förädla det egenhändigt sågade till profilerade ytterpaneler och listverk.

Det är redan idag ett antal Logosolkunder som helt eller delvis försörjer sig på att hyvla panel och list. Om det fungerar för dig, beror på de lokala förutsättningarna och marknadens behov.

Som sagt, vi hade helst sett att orkanen fått ett mildare förlopp och avstått från den stora efterfrågan på Solosågar som vi

nu upplever. Jag hoppas att vi framledes slipper uppleva något liknande inom skogsbruket och att livet kan återgå till det normala.

Men nu är situationen som den är och vi har kommit fram till att det bästa vi kan göra, är leverera Solosågar och hyvelmaskiner så snabbt vi bara kan. På nästa sida kan du läsa om vilka åtgärder som vi vidtagit.

Vi avstår från att dra nytta av situationen genom att höja priserna. Solosågen kostar lika mycket idag som innan orkanen. För vi vet att det kommer en dag då allt är som vanligt igen. Den dagen vill vi ha nöjda kunder som litar på Logosol. Det är företagets allra största tillgång

Bengt-Olov Byström
DELIGT OUV DYSRUM

LOGOSOL
Bäst på småskalig träförädling

Bli produktutvecklare På Logosol!

Logosol söker omgående en pigg förstärkning med placering på vårt huvudkontor i Härnösand.

Vi söker en civilingenjör eller högskoleingenjör som ska arbeta med konstruktion, produktutveckling, kundservice och självständig prototypillverkning.

Vi har inga speciella krav på tidigare yrkeserfarenhet, men du får gärna behärska fler språk än engelska.

Ställ din ansökan till:
Joakim Byström/
Logosol
Industrigatan 13
871 53 Härnösand
E-post:
joakim@logosol.se

Dundersuccé för Solohyveln

Solohyveln fick många lovord när den presenterades 1995. Men kunderna var till en början svårflörtade.

Den världsunika konstruktionen belönades med tidningen Lands pris "Guldixan" och många berömmade ord skrevs.

Men försäljningen var trög i flera år. Solohyveln liknade inget annat med sin enda horisontalkutter och sågklinga på gaveln. Det var inte en rikthyvel, inte en klingsåg och inte enplanhyvel. Utan något helt nytt.

På Logosol bestämde man sig för att hålla ut. Under tiden förbättrades konstruktionen med möjlighet till profilhyvling. För ändamålet togs även speciella

hyvelstål fram, som gör att man kan hyvla nästan alla sorters paneler och lister med den.

Logosols trodde på produkten och visste att behovet av den var större än av Solosågen.

Alla kan köpa råsågat virke och med egen hyvel skapa paneler och lister som är värda många gånger fler.

Under förra året fördubblades försäljningen av Solohyveln. Intresset ökar också utomlands, bl a i Australien där Solohyveln blivit ett proffsredskap för att tillverka räfflad golvtall.

Vi kan avslöja att flera i personalen på Logosol hellre använder Solohyveln än de större hyvelmaskinerna. Den är enklare att använda och ger i de flesta fall ett lika bra resultat.

Diplomer till Solohyveln som bästa nya produkt 1995.

Logosols prisgaranti: Lägsta pris för alla

Har du köpt en bil, teve eller något annat och efter några dagar fått höra att grannen köpt samma produkt mycket billigare? Det slipper du hos Logosol. Garanterat.

I Logosols generösa garantipaket ingår prisgaranti. Vid första anblicken kan det verka lite märkligt, eftersom Logosols produkter saknar motsvarighet på marknaden. Därför kan du inte köpa dem billigare någon annanstans.

Men som alla vet brukar det finnas prutmarginal. Undantaget heter Logosol, som varken har prutmarginal, priskampanjer eller erbjudanden till speciella kunder. Vid en given tidpunkt betalar alla samma pris, oavsett om du ringer, faxar, e-postar eller gör din beställning på Logosols webbshop.

Det finns flera skäl till prisgarantin. För Logosol blir det krångligt att hålla sig med olika rabattsatser. Risken är överhängande att kunder blir missnöjda när de får höra vad andra betalar. Prutmarginal visar också att priset är för högt. Logosol sätter rätt pris från början.

Logosols uppfattning är att

kunderna värderar annat än lägsta pris. Viktigare är hjälp när det krånglar, öppet köp i två månader, bra instruktioner, utbildningar och säker tillgång på service och reservdelar.

Varje kund ska få nytta av sitt sågverk eller hyvelmaskin. Det är mycket viktigare än rabatter, anser Logosols vd Bengt-Olov Byström.

Med prisgarantin slipper du även den gnagande känslan att någon annan fick samma sak billigare.

Övriga garantier hos Logosol är två års fabriksgaranti utan inskränkningar för det andra året. Två månaders öppet köp, vilket innebär att du kan skicka tillbaka produkten om den inte passar dig. Du löper ingen risk att bli sittande med en maskin som inte passar dig.

Slutligen den världsomspännande servicegarantin, viktigare i andra länder än i Sverige. Men ett bevisa för att Logosol ställer upp om du får problem och att det finns reservdelar till dina maskiner, den dag det behövs.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt fram att återge artiklar om du anger källan.

Ansvarig utgivare:
Bengt-Olov Byström

Projektledning och layout:
Janne Näsström

Redaktion:
Janne Näsström, Bengt-Olov Byström,
Janne Engvall och Richard Nobel.

Fotografer:
Janne Näsström om inte annat anges.

Annonser:
Katarina Byström, 0611-182 85

Tidningsproduktion:
Janne Näsström AB
Oskarsborg, Färhult
593 96 Västervik
Tel 0490-428 80
info@nasstrom.se

Tryck:
Örnsköldsviks Allehanda, mars 2005

LOGOSOL
Produkter för småskalig träförädling

Industrigatan 13
871 53 Härnösand
Tel 0611-182 85
Fax 0611-182 89
Internet: www.logosol.se
E-post: info@logosol.se

Så räddar du stormfälld skog med Solosågen

Gudrun är det värsta oväder som någonsin drabbar det svenska skogsbruket. 75 miljoner kubikmeter, nästan en årsavverkning fälldes och knäcktes. En del kan räddas med hjälp av en Solosåg.

Inledningsvis måste sägas att Solosågen inte kan lösa problemet i den sydsvenska skogen. Det är alldeles för stora arealet som är drabbade. Däremot kan sågverket vara en del av en lösning.

– Det viktigaste bidraget är psykologiskt. Man gör något istället för att tröstlöst vänta på att skogsmaskinerna ska anländas, säger Logosols vd Bengt-Olov Byström.

Han tycker, i likhet med

många som kontaktat Logosol, att det pratas alldeles för lite om att det finns andra möjligheter än att sälja skogen till underpris som massaved eller sågtimmer. För den som har ett eget sågverk och behov av virke, är det lönsammare att ta hand om åtminstone delar av träden själv.

Bengt-Olov är noga med att påpeka att de stormfälda skogarna är farliga arbetsplatser. Mycket måste tas om hand av maskiner. Tyvärr har det redan inträffat alldeles för många olyckor, några av dem med dödlig utgång.

– Ge dig bara i kast med träd som ligger fritt och utan farliga rotvältor, uppmanar han.

De ofarliga träden är tillräckligt många för att ge många dygns arbete vid Solosågen.

DUBBLA KAPACITETEN

Med några enkla knep kan du dramatiskt öka kapaciteten på ditt sågverk. Det allra effektivaste är att såga upp stockarna i okantade skivor, 2-3 tum tjocka, som du lägger på strö under tak för att torka.

– På så sätt kan man såga upp till sex kubikmeter per dag beroende på typ av sågaggregat, säger Bengt-Olov.

Genomsågade och okantade skivor används som råvara av möbelfabriker och snickerier. Fördelen är att sprickbildningen blir minimal. I efterhand sågar du fram dimensionerna som du behöver.

En annan metod är att såga block som strös upp för torkning. Metoden lämpar sig bäst för timring, eftersom risken för torksprickor ökar.

Orkanen vräkte omkull och knäckte träd i stora delar södra Sverige. Den som har en Solosåg kan rädda en del av virket från insikter och röta

– Överdimensionera blocken så kan du såga dem raka med Solosågen om de vrider sig vid torkningen, tipsar Bengt-Olov.

Ett alternativ är att vattenlagra blocken. Då slipper man torksprickor och kan vänta med uppsågningen.

Det finns restriktioner för vattenlagring, genom nedsänk-

ning i sjöar och vattendrag eller med vattenbegjutning. Regeringen har tillfälligt upphävd förbudet och för närvarande räcker det med att anmäla lagringen. Mer information finns på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se. Du kan också kontakta miljökontoret i din kommun.

Logosol lovar snabb leverans av sågverk

Logosol aktiverar sitt nätverk av underleverantörer för att garantera snabba leveranser av Solosågar under våren.

Logosol har aldrig tidigare levererat så många Solosågar som nu. Januari och februari är månader då Logosol bygger lager inför vårruschen. Lagret är tomt och sågverken levereras i takt med att de tillverkas. Nu vidtar Logosol åtgärder för att möta den stora efterfrågan i orkanens spår.

– Våra produkter tillverkas av ett nätverk av underleverantörer. Det gör att vi snabbt kan öka tillverkningstakten för att möta behoven, berättar försäljningschefen Janne Engvall.

Som prognoserna ser ut när detta skrivs, kommer Logosol

att kunna leverera Solosågar i den omfattning som krävs. Detsamma gäller Logosols hyvelmaskiner.

– Det är viktigt att skogsägarna får sågverken när de behövs som bäst, anser Janne.

På Logosol räknar man med att den höga efterfrågan kommer att bestå i många månader framåt.

Orkanen drabbar indirekt även mellersta och norra Sverige, där sänkta virkespriser gör det mer intressant att förädla sin egen skog.

Ökad efterfrågan brukar betyda höjda priser. Logosol avstår från det och väljer istället att genomföra den planerade vårkampanjen med förmånliga erbjudanden.

Anledningen är att Logosol lever på nöjda kunder. Omotiverade prishöjningar skulle göra många missnöjda

Vinnarna bygger ett gemensamt liv

Mattias Hägg och Hanna Eriksson i Stockholm. Det är vinnarna av den 20 000:e Solosågen. Sågverket ska användas för att bygga ett gemensamt liv på släktgården i Dalarna.

I höstas utlyste Logosol en jubileumstävling. Någon gång under december skulle Solosågen nummer 20 000 levereras. Köparen som lyckades pricka in jubileumsexemplaret skulle få sågverket gratis.

Mattias hade aldrig räknat med att vinna tävlingen när han beställde en Solosåg M5 och elsågaggregatet E4000.

Han räknade med att betala för den och börja såga virke till släktgården utanför Grängsberg under våren.

– En otroligt fin vinst, säger Mattias som knappt trodde att det var sant när beskedet kom.

RENOVERING OCH BASTU

Vinsten blev ännu lite bättre eftersom Logosol valde att skicka en M7:a med det större elsågaggregatet E5000.

Hanna Eriksson och Mattias Hägg, vinnare av den 20 000:e Solosågen. Här på vandring hemma i Bromma, men sågverket ska användas för att rusta släktgården i Dalarna.

Lika glad är sambon Hanna Eriksson. Renoveringen i Dalarna är parets gemensamma projekt och båda tänker lägga helger och semester på att rusta

upp boningshuset. I nästa skede finns planer på både uthus och bastu.

– Jag hoppas också på att vi får fram fint möbelvirke, säger

Hanna.

I släkten finns resurser för att ta vara på Solosågens alla möjligheter. Mattias pappa kör skogsmaskin och han har själv

sommarjobbat i skogen. Så även om han numera arbetar som ingenjör i Stockholm så vet han hur en kedja filas.

BÖRJADE MED KURS

Även Hanna besitter viktiga kunskaper i sammanhanget. Hon är doktorand i miljövetenskap vid Stockholms universitet och har arbetat med skogsfrågor.

När teori och praktik kombineras med en Solosåg kan resultat inte bli något annat än bra.

Mattias och Hanna har redan varit på kurs i Solosågning hos Lars Rytters, Logosols representant i Dalarna. Båda blev inspirerade av vad de fick vara med om.

– Det är intressant och roligt att såga och inte så svårt heller, tycker Hanna som är mest överraskad av hur känd Solosågen är.

– När vi berättar att vi skaffat ett sågverk så frågar många om det är en Logosol.

I vår kommer det att sägas så fort Mattias och Hanna har möjlighet att åka från huvudstaden till Dalarna. I mellantiden får de nöja sig med att titta på alla träd som finns runt deras lägenhet i Bromma.

Medicinsk effekt av en Solosåg

Jag kör genom ett vintrigt Sverige, på väg hem efter ett besök hos Urban Åkerfeldt utanför Sala. Han skaffade sig ett nytt liv med hjälp av en hyvelmaskin från Logosol.

På radion pratar en av Sveriges mest kända läkare, hjärnforskaren Martin Ingvar. Han är lika pedagogisk som sin far David, en av de lärde i Lund. Det han berättar, bekräftar vad vi skrivit om här i Nysågat: Solosågen kan vara en hälsokuren.

Jag tror inte att Martin Ingvar hört talas om Solosågen. Måhända har jag fel, för det finns flera läkare i Logosols kundkrets.

Det han berättar om är hur olika delar av vården påverkar tillfrisknandet. Den rent medicinska effekten av läkemedel utgör en mindre del.

Han tar magmedicinen Lo-sec som exempel. Pillret har en dokumenterad effekt, men den är inte så stor som man kan tro. Däremot sparar den igång kroppens immunförsvar som gör det mesta av jobbet. Lika viktigt för tillfrisknandet är bemötandet i sjukvården, stödet från anhöriga och att det känns meningsfullt att leva.

Till Logosol kommer regelbundet brev och telefonsamtal med berättelser om hur Solosågen räddar liv. I början av december dök det upp ett klipp från en lokaltidning. Det var en minnesruna över en man som strax efter pensioneringen fick diagnosen cancer. Om vad som hände sedan skrivs följande:

"Han gav inte upp. Istället beslöt han sig för att skaffa sig det mobila sågverket Solosågen, som skulle komma att bereda honom mycket glädje. Sannolikt bidrog det intresset till att han efter något år kunde friskförklaras."

Sedan beskrivs hur han under några år byggde flera storverk. Så sent som förra året avslutade han bygget av en strandbod i hemsocknen. Sängen var orienterad så att han kunde skåda den uppgående solen i öster.

Denne entusiast gick bort i höstas. Ingen kan med säkerhet säga att han levde längre tack vare sina projekt, men däremot var de till stor glädje för honom och hans närmaste.

När jag första gången läste runan, så tyckte jag att den kändes överdriven. Visst har jag själv skrivit här i Nysågat att man kan säga sig frisk. Men då har vi tänkt på utbrändhet och andra jämförelsevis enkla åkommor. Att Solosågen skulle hålla cancer stängen verkade inte rimligt.

Förklaringen fick jag en solig dag i januari på väg hem från Urban i Sala. Kroppens egen medicinläda aktiveras av lusten att leva.

JANNE NÄSSTRÖM

Julgranen på torget blev panel till "Logosolhotellet"

Nu är "Logosolhotellet" på väg att bli färdigt. Det innehåller tre rum och ligger mitt i Östanbäcken, den äldsta delen av Härnösand.

Rätt namn är Östanbäcken logi. Det drivs av Katarina och Joakim Byström med respektive, Robert Berglund och Sara Boström, och innefattar även rum i ett annat hus.

Det är ursprungligen ett gammalt uthus som var på väg att falla ihop. Nu har det fått nytt liv med hjälp av Solosågen och Solohyveln.

– Det är ett demonstrationshus för vad Logosols produkter kan prestera, säger Robert Berglund, sambo med Katarina.

Det är inte bara virket som har Logosolanknytning. Även affärsidén är lånad därifrån. Det handlar om ett prisvärt boende med hög komfort, med personlighet men utan en massa finesser som bara kostar pengar, som badanläggning och restaurang.

– Det är inte långt till vare sig restauranger eller badhuset, konstaterar Robert.

intresset för den nya boendeformen är stort. De första gästerna kommer redan imars och när Nysågat besök, såg det ut som det brukar inför en invigning. Mycket kvar att göra.

– Vi hinner, lovar Robert som reserverar sig för att ytterpanelen inte hinner bli klar till invigningen.

Panelbräderna har sin egen historia. De sågades upp en lördag mitt på torget i Härnösand. Råvaran var den kommunala julgranen.

– Suveränt virke, tycker sågaren Joakim Byström som rekommenderar andra att ta hand om offentliga julgranar med Solosåg. De är ju utvalda för att vara raka och vackra, vilket också indikerar bra virke.

Robert Berglund och Katarina Byström provar det blivande sovloftet i ett av uthyrningsrummen.

Här sågar Joakim Byström panelbräder till "Logosolhotellet" på torget i Härnösand.

Hur kan en fläkt öka sågens effekt?

Logosols två största elsågaggregat, E5000 och E6000, har samma elmotor. Ändå tål E6000 betydligt tuffare körning. Prestandaökningen skapas med hjälp av en fläkt.

För att krångla till begreppen ytterligare kan vi avslöja att fläkten inte skapar mer kraft i motorn. Ändå får du ett sågaggregat som kan köras hårdare.

Förklaringen ligger i trefasmotorers natur. Den lämnar avsevärt mer effekt än vad som uppges. Hur mycket mer är en fråga om motorers kvalitet.

Vanliga trefasmotorer kan korta stunder lämna upp till dubbla märkeffekten. De kvalitetsmotorer som Logosol använder ger drygt tre gånger märkeffekten.

– Toppeffekten på dessa motorer är runt 20 hästkrafter, be-

du fortsätter såga med E6000. rättar Solosågens konstruktör Bengt-Olov Byström.

Problemet är att strömrusningen vid maximal belastning skapar värme. Till sist bryter motorskyddet för att förhindra överhettning.

– Märkeffekten är vad motorn lämnar vid kontinuerlig drift i 40 graders värme, säger Bengt-Olov.

BÄST PÅ SOMMAREN

Fläktkyllningen på E6000 gör att sågaggregatet kan köras hårdare. Fläkten går så länge elen är ansluten, även när du inte sågar.

En kall vinterdag märker du ingen skillnad i prestanda från E5000 och E6000. Naturen tar hand om kylningen och du kan belasta båda aggregaten maximalt. Skillnaden märker du en varm sommardag när du sågar hårda träslag som ek. Med E5000 kan du behöva vänta på att motorn ska svalna, medan

du fortsätter såga med E6000.

– Motorn tar inte skada av att motorskyddet slår till, understryker Bengt-Olov.

– E6000 har verkligen välkomnats i Tyskland. Förutom att de ofta sågar grövre timmer än vad vi är vana vid, är de mer yrkesinriktade.

En liknande effekt finns på elsvetsar. Där kallas den intermittens, vilket är ett mått på hur länge man kan svetsa innan överhettningsskyddet slår till. Intermittens är en bättre beskrivning av skillnaden mellan E5000 och E6000. På motorsidan är märkeffekt det vedertagna sättet att redovisa samma sak.

En följdfråga är varför Logosol inte använder ännu starkare elmotorer istället för fläkt. Försök har gjorts, men det har visat sig att den toppeffekt som både E5000 och E6000 lämnar är maximalt vad en motorsågs-kedja klarar av.

– Starkare motor leder bara till att kedjan går av när det börjar gå tungt, säger Bengt-Olov.

Det finns industriella paketkapar med betydligt starkare motorer. Men på dem sitter grövre svärd och kedjor av annan konstruktion. Denna skärutrustning är avsevärt dyrare.

SAMMA GÄLLER HYVLAR

Liknande begränsningar gäller för hyvelmaskiner. Om motorskyddet slår till, betyder det att stålen måste slipas.

Det här förutsätter givetvis att motorerna är rätt dimensionerade för använda kutterar och stål. Så är fallet på Logosols hyvelmaskiner.

– Onödigt starka motorer leder bara till att stålen lätt förstörs, förklarar Bengt-Olov.

Stora industrihyvlar har avsevärt större (och dyrare) kutterar och stål som matchar större motorer.

Nyheter och tips från Logosols uppfinnarverkstad

Fyrkuttern i sitt livs form

Logosols fyrkutterhyvel har fått ett rejält ansiktslyft. Designen är kraftfullare och funktionerna har finslipats.

Logosol PH260 var en sällsynt lyckad konstruktion när den presenterades 1997. Den var tänkt för avancerad hobbyanvändning, men blev en favorit för proffs.

Men även solen har sina fläckar. Dessa är åtgärdade i den nya modellen, som heter PH260 med tillägget M2.

Att det är en ny maskin syns direkt. Fyra kraftiga "hörnstolpar" gör att den både upplevs och är robust. Den verkar större, men yttermåttarna är samma som tidigare.

När det gäller funktionerna så är det samma beprövade panelhyvel. Den är förbättrad på fyra punkter:

- Effektivare spånutsug vid första sidokuttern.
- Finjustering på sidoan håll.
- Veven för justering av sidokuttern har bytt sida. Baksidan är numera fri från reglage och maskinen kan ställas mot vägg.

- Säkerhetslist vid inmatningen. Hyveln stannar om virket är så grovt att det kan skada maskineriet.

– En bra hyvelmaskin har blivit ännu bättre, summerar konstruktören Bo Mårtensson.

Veven för sidokuttern har bytt sida.

Logosol PH 260 M2. Kraftfullare form med finslipade funktioner.

Tittut i torrplyven

Klingan och matarverket sitter väl skyddade under en huv på Logosols torrplyv.

Tack vare en idé från Ståstens Maskinprovning i Umeå har Logosols klyvsåg blivit ännu bättre.

Idén föddes när maskinen testades för tredjepartscertifiering. Varför inte satsa på en heltäckande kåpa istället för det

vanliga skyddet över sågklingan? Logosols konstruktör Mattias Byström testade och kom fram till att resultatet blev en ännu bättre maskin.

Huven är en effektiv ljuddämpare och gör det enklare att ta hand om spånet. Sätt ett ut-sug rakt över klingan så har du

en i det närmaste spånfri maskin. Huven hindrar också sågning av för grova dimensioner.

Slutligen sitter en säkerhetslist på den sida där virket förs in. Om virket är för grovt eller om du av misstag får in armen, så stannar både matarverk och klinga automatiskt.

Första klyvsvärdet enligt EU-direktivet

Logosol har utvecklat världens första svärd för klyvsågning, som uppfyller EU:s maskindirektiv. Svärdet är hållbarare och styvare än ett vanligt huggarsvärd.

Logosol har länge använt sk Piccosvärd med den klyvslipade PMX-kedjan. Dessa är tunnare än vanliga svärd men avsedda för huggning och kvistning. Vanliga svärd tillverkas av tre plåtar som sätts ihop. Konstruktionen är lätt och stark.

Nackdelen är att spåret för kedjan inte blir exakt lika brett runt hela svärdet. Det här saknar betydelse vid huggning och kvistning.

MOTVERKAR VÅGOR

Men vid klyvsågning blir det med tiden problem. I takt med att svärdet slits, försämrans toleranserna och till sist börjar kedjan självsvänga, vibrera.

Följden blir det vågmönster i virket som de flesta solosägare upplevt. Vågorna visar att det är dags att byta till nytt svärd.

Logosol har vänt sig till en tillverkare av svärd för skördaraggregat. Dessa proffssvärd tillverkas ur ett stycke stål. Spåret för kedjan fräses ut med hög precision. Svärdet blir också avsevärt styvare och hållbarare.

Nackdelen är att vikten ökar, men det saknar betydelse vid Solosågning.

– Vi har hårdtestat de nya svärderna under en längre tid. De håller längre och precisionen blir bättre, i synnerhet när svärdet körts ett tag, säger konstruktören Mattias Byström.

FÖRST MED VARNINGSFÄRG

Enligt EU:s maskindirektiv skall farliga delar på en maskin märkas ut med varningsfärg, närmare bestämt knallgult med svarta streck. Logosols klyvsvärd är målade på korrekt sätt, vilket innebär att de är ensamma om att uppfylla maskindirektivet.

De nya klyvsvärderna kostar inte mer än vanliga huggarsvärd. Bättre hållbarhet gör dem billigare i längden.

Världens första svärd för klyvsågning, som uppfyller EU:s maskindirektiv.

För Piccokedjor finns de nya klyvsvärderna i längder från 40 till 63 centimeter, för grövre kedjor avsevärt längre.

– Vi funderar även på att ta fram ett 120 cm Piccosvärd för Big Mill LSG, som har toppstyrning för svärdet, säger Mattias.

Testa vattenkylt svärd

Logosols kunder är innovativa.

Några av dem har med framgång provat att vattenkyla svärdet under sågning.

– Vi ser gärna att fler testar och rapporterar resultatet till oss, uppmanar konstruktören Mattias Byström på Logosol.

Vid sågning i nyhuggen gran och tall är kylningen inget problem. Fukten i träet räcker mer än väl till. Men vid sågning i hårdare träslag och i torrt trä kan svärdet bli överhettat, i värsta fall haverera. Lösningen är att kyla svärdet under sågningen.

Vattenkylning används på stora bandsågar, så även på Logosols bandsågsaggregat. Några Solosågsägare har testat med att strila vatten på svärdsspetsen under sågning med mycket gott resultat.

– Vattnet verkar inte påverka oljans smörjande funktion, säger Mattias.

Kylning av svärdsspetsen kräver ett komplicerat arrangemang med slangar. Bättre vore att kyla kedjan där den går ut från sågen. Tester

som Mattias gjort indikerar att det kan fungera, men för att säga något med säkerhet krävs omfattande tester.

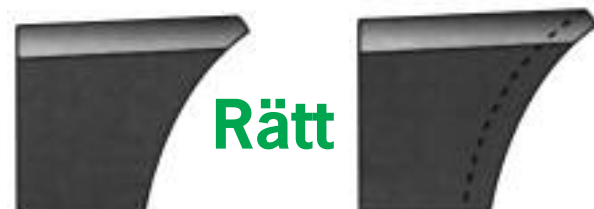
– Vi har inte möjlighet att göra tillräckligt många tester i de träslag som är aktuella, säger Mattias.

Istället hoppas han att Logosols kunder ska prova vattenkylningen och rapportera resultaten. Enklast görs det på e-post direkt till mattias@logosol.se.

Vad som krävs är en liten vattentank, en slang med kran och en anordning som fixerar slangen strax ovanför kedjan där den går ut från sågaggregatet. Tank, kran och slang kan beställas från Logosol. Det är reservdelar till bandsågen.

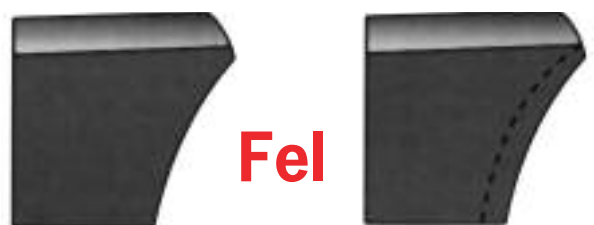
Fila kedjan på rätt sätt

Filning är A och O för ett bra sågresultat. Det viktigaste är att fila i tid. Då räcker det med ett par drag för att återfå skärpan. Väntar du för länge kan du fila dig fördärvad utan att det blir vasst. Anledningen är att skärpan sitter i det yttersta kromskiktet på tanden. Sliter du ned kromskiktet för mycket blir det svårt att få till den riktiga skärpan. Istället får du en egg längre ned på tanden. På bilderna ser du vad som händer.

Rätt

Om du filar tanden i det här läget, räcker det med ett par tag för att återfå skärpan i kromskiktet högst upp

Fel

Väntar du för länge med att fila, får du problem att återskapa den vassa eggen. Endera tvingas du fila bort onödigt mycket material eller också byta till ny kedja.

Här ligger Kerstins bagarstuga

De flesta Solosågar köps av män. Men det finns undantag. En av dem är Kerstin Persson i Kovland utanför Sundsvall. – Jag var nog den som var mest angelägen, säger hon.

Men det finns en tydlig skillnad i vad som motiverar män och kvinnor.

Det manliga släktet attraheras av själva maskineriet, medan kvinnor ser möjligheterna. I Kerstins fall handlar det om att förverkliga drömmen om en egen bagarstuga.

– Här ligger stockarna som vi ska såga upp i vår, säger Kerstin när hon visar runt i skogen.

Den lilla gården köptes 1994 och användes under de första åren som sommarstuga. Maken Sven-Olof hade ett hårt jobb att göra den lilla stugan på 35 kvadratmeter beboelig. Under det första året var det knappt att den gick att övernatta i.

LÅNG BJÖRKPANEL

Renoveringen fick ta sin tid. Från början köptes virke, men sedan började Kerstin och Sven-Olof att fälla egna träd och lämna bort för sågning.

De fick låna en Solosåg av en bekant och med dess hjälp sågades allt från resvirke till en utbyggnad och innerpanel i björn till bastulavar av asp.

– Den här panelen går inte att köpa, säger Sven-Olof och visar på de sex meter långa björkpanelerna som pryder trapphuset till övervåningen.

1999 sålde de villan och flyttade till Kovland. Då hade huset växt till drygt 120 kvadratmeter fördelade på två våningar. Till det kommer en rejäl källare

och två inglasade uteplatser, plus grillkåta och vildmarksbad. Resultatet är ett paradiset för två nyblivna pensionärer.

VIKTIGAST PÅ GÅRDEN

Nästa projekt är en egen bagarstuga. Boende i södra Sverige förstår nog inte vilken roll bagarstugan spelar i mellersta Norrland. I gamla tider var det gårdens viktigaste hus, där man bakade sitt tunnbröd.

– Jag är från Hälsingland. När jag var liten samlades hela byn i bagarstugan för att gemensamt baka tunnbröd och koka messmör, minns Sven-Olof.

Messmör är en tvistefråga hos familjen Persson. Kerstin tycker att det är underbart gott, medan Sven-Erik helst äter något annat. Men om det hembakade tunnbrödets förträfflighet är de eniga.

– Vi lånar in oss i en bagarstuga en bit härifrån. Det finns inget bättre tunnbröd än det hembakade, anser Kerstin.

EGET SÅGVERK

Träden till den egna bagarstugan högs under den gångna vintern. Men det är så mycket att Kerstin oroar sig för att de ska slita ut grannens Solosåg. Därför har både en Solosåg och en Timmerjigg köpts in.

– Jag tycker att Timmerjiggen har bättre precision när man skivar plankorna ur blocket, lyder Sven-Olofs omdöme efter omfattande provkörningar.

Hur bagarstugans allra heligaste ska byggas, den speciella bakugnen med stor håll, är ännu inte bestämt.

– Det löser sig. Vi har inte bråttom utan tar ett steg i taget, säger Kerstin som ser fram emot det här projektet.

Med Solosågens hjälp har Kerstin och Sven-Olof Persson förverkligat sina drömmar en efter en. Här ligger stockarna som ska bli en bagarstuga.

Prova 1 år för bara 149 kr

* exkl. moms *

Vi skogsägare – Sveriges största skogsmagasin.

Mer än 200.000 läsare! Prenumerera du också!

Läs om landets viktigaste näring ur familjeskogsägarnas synvinkel. Vi blandar handfasta råd om skog och ekonomi med reportage från skogen och vad som händer på marknaden. Det är både storartade naturupplevelser och spännande teknik – djärvt designade trähus och klassiska trämobler – massaved och timmer – politik och äganderätt. Skog är så mycket! Prenumerera redan idag.

SVARSKORT

Ja tack, jag vill prenumerera på Vi skogsägare ett helt år (6 nr) för endast 149 kr (exkl. 9 kr i moms). Du sparar 129 kr jämfört med ordinarie prenumerationspris.

Som service får jag därefter Vi skogsägare i bekväm tillsvidareprenumeration portofritt direkt hem i brevlådan - men bara så länge jag själv önskar. Jag kan när som helst meddela om jag inte vill ha fler tidningar.

Namn	
Adress	
Postadress	

Kampanjkod: VIS 806 002

Erbudandet gäller t.o.m. 30 april 2004 och endast nya prenumeranter i Sverige. LRF Media AB lagrar kunduppgifter för att kunna fullgöra kundrelationerna och lämna erbjudanden för egna och andras produkter.

PRENUMERATION

Du kan också e-posta till pre@lrfmedia.lrf.se eller faxa till fax: 040-601 63 57 eller ringa till tfn: 040-601 63 65.

Var vänlig och uppge kampanjkod när du svarar via fax, telefon eller e-post.

ANNONSBOKNING

Ring till tfn: 040-601 64 55

Frankeras ej
Vi
skogsägare
betalar portot

vi **SKOGSÄGARE**

Svarspost
110 330 311

200 11 Malmö

1994 låg har en stuga på 35 kvm som det knappt gick att bo i. Sedan dess har huset blivit flera gånger större-

KISA VEDPROFFS

Beställ vår nya katalog.

KÖLEFORS MASKIN AB 59040 KISA
0494-12990 www.kisaved.com

**Lindrev
Linsnöre
Tjärdrev**

Tätning vid nybygge och reparationer. Beprövad svensk byggtradition.

SIKON HB

Tel 0583-510 80

www.lindrev.com

e-post: sikon@swipnet.se

Leif lär dig att utnyttja den fulla potentialen

Logosol ordnar utbildningar i sågning, hyvling och timring över hela Sverige.

En av lärarna är Leif Johansson i Blankaholm vid Smålandskusten. Han är själv en entusiastisk Solosågare, med åtskilliga löpmeter på meritlistan.

Leif älskar båtliv och skärgården. Det fick familjen att flytta från Stockholm till Blankaholm för att driva en marina. Den såldes härom året och Leif gjorde istället sin hobby, sågning och snickeri, till yrke.

– Den som driver en marina hjälper andra att åka ut i skärgården, men har själv inte tid att åka ut, förklarar han.

Den första Solosågen införskaffades under tiden med marinan. Han har alltid varit intresserad av att snickra och slöjda, något han delvis fick utlopp för i jobbet. Det handlade bland annat om att renovera inredningar och lägga nya trädäck. Solosågen användes för att förse marinan med virke.

EUGEN GICK HEM

När marinan såldes var det inget snack om vad fortsättningen skulle bli. Nu startades istället ett snickeri. Enda problemet var firmanamnet. Patentverket av-slog förslagen på löpande band

och till sist ringde Leif upp och frågade om han fick döpa firman till Eugen Snickeri. Var det månne den gamle prinsen som inspirerade?

– Det är mitt tredje namn efter morfar, svarar Leif.

Patentverket gav sitt godkännande och Leif började spana efter ett bra affärsläge. Det hittade han strax utanför Blankaholm, vid E 22:an, där halva svenska folket susar förbi på väg till Öland på somrarna.

Det enda som saknades var lokaler för snickeriet. Vilket inte är några problem för en händig Solosågare.

Leif sågade flera kilometer resvirke och panel. Resultatet är en byggnad med måtten 12 x 23,5 meter. Allt med undantag från takstolarna är Solosågat, även fönsterbågarna.

Leif har genom åren använt Solosågen mer än de flesta. Idag har han Solosågen M7 i dubbel upplaga med elsågaggregat och matning.

– Jag bygger timmerhus på beställning. Ibland behövs det stockar som är mer än tio meter långa, förklarar han.

LEDER LOGOSOLKURSER

Mycket av det egensågade virket används till snickerier. Därför har han även en virkestork, en investering som han varmt rekommenderar andra solosågare. Han har byggt den själv av köpta komponenter.

Leif Johansson, erfaren Solosågare och lärare för Logosol med kurser i Blankaholm vid Smålandskusten.

– Det tar 10-12 dagar för nyhuggen furu att bli möbeltorr, säger Leif och ber Nysågats ut-sände att gissa hur mycket vat-

ten som virket innehåller. Rätt svar är 400 liter per kubikmeter!

I snickeriet finns det mesta

som ett snickeri behöver, inklusive en tvåkutterhyvel.

Eugen Snickeri i Blankaholm är en av fem platser i landet där Logosol ordnar utbildningar. Övriga är Härnösand, Orsa, Stockholm och Högsäter utanför Göteborg. Leif är utbildare på sågdagar och hyveldagar. Vid de veckolånga timringskurserna medverkar även den välkände timmermannen Tycko Loo.

– Det är vårt kursavgiften bara att höra Tyckos historier, säger Leif och berättar skrattande några riktiga höjdare från den källan.

SKOG BARA BESVÄR

I Blankaholm finns även möjligheter till övernattning på ortens gästgiveri, som ligger alldeles vid havet. God mat och skärgård uppskattas även av familjemedlemmar med begränsat intresse för sågning och hyvling.

Slutligen kan nämnas att en storsågare som Leif Johansson är skogsbefriad. Skog är bara till besvär, det är enklare att köpa in träden som behövs. Då slipper man allt jobb som skogs-innehavet för med sig och kan inrikta sig på den kreativa delen, förädlingen.

Fotnot: Information om Logosols kurser finns på hemsidan, www.logosol.se. Du hittar länken utbildningar under fliken kundservice.

Mårten: Mellanskogsentreprenör

Alltid på din sida

Alla skogsägare är olika. Precis som skogarna vi äger. Vilka möjligheter eller vilken tid som finns att sköta om sin skog varierar från person till person.

Fler och fler inser fördelarna med att vara med i en skogsägarförening. Mellanskog består av oss som äger skog. Vi anpassar våra tjänster till våra medlemmars behov. Om du vill kan vi ta hand om hela driften av din skog, eller också just bara det du har behov av. Vi bevakar familjeskogsbrukets näringspolitiska intressen. Vi arbetar för fria, lönsamma och välmående skogar för våra medlemmar, för bättre ekonomi och ökad avsättning för familjeskogsbruket.

Du är skogsägare. Tillsammans är vi Mellanskog.

Mellanskog består av 28 000 skogsägare.

Tillsammans äger vi 1,8 miljoner hektar produktiv mark.

Från Härjedalen i norr till Gotland i söder, från Bohuslän i väster till Uppland i öster.

För mer information ring 018-17 09 00, eller besök www.mellanskog.se

MELLANSKOG
Skogsägarna

Tre gubbar i Timrå som tröttnade på fula busskurer, fr v Stefan Nilsson, Staffan Persson och Lars-Åke Engström. De tillverkar Sveriges vackraste kurer istället.

Timrå bygger Sveriges vackraste busskurer

I Timrå finns Sveriges mest uppskattade busskur. Ritad av stadsarkitekten Hans-Erik Åslin, producerad med Solosåg och Logosols fyrkutterhyvel och slutligen presenterad i rikstelevisionen.

Busskurer brukar vara tråkiga, kalla och ibland rent motbjudande. Vilket borde kunna åtgärdas med vacker design i trä. Det tyckte i varje fall Stefan Nilsson, arbetsledare för kommunens arbetsmarknadsenhet i Timrå.

– Jag kontaktade stadsarkitekten Hans-Erik Åslin och föreslog att han skulle rita en vacker busskur i trä, berättar Stefan.

Resultatet blev skisser som förvandlades till verklighet i arbetsmarknadsenhetens verkstad. Den ligger i en gammal fabrik för pappersmassa med närmast obegränsade utrymmen. Här kan allt göras inomhus, inklusive timring av stora hus.

VISAD LANDET RUNT

Busskurerna är inte särskilt stora, men desto vackrare. När den första kuren ställdes upp ryckte de regionala tevenheterna Mitt-Nytt ut. Inslagen togs sedan upp av riksprogrammet Landet Runt. Reaktionerna efter det är att Timrå torde ha Sveriges vackraste busskurer.

– Vi ska bygga runt 6-10 stycken om året och totalt kan det bli bortåt 40 kurer, säger Stefan.

Busskurerna är bara ett exempel på den nytta Timrå kommun har av sin Solosåg och fyrkutterhyvel PH260. Genom åren har det byggts allt möjligt till glädje för kommunens invå-

På sikt ska Timrå kommun bygga bortåt 40 busskurer av den här typen med hjälp av sin Solosåg.

nare. Vindskydd för vandringsleder, virke för renovering av gamla byggnader och mycket annat.

Dessutom har Solosågen öppnat ett naturreservat för allmänheten. Det handlar om delat vid Indalsälvens utlopp, en unik miljö både vad gäller växt- och djurliv.

Tack vare spångar och broar av trä, kan allmänheten på ett enkelt sätt besöka området. Delar av reservatet är t o m tillgängligt för rullstolsburna.

MYCKET PÅ GÅNG

Arbetsmarknadsenheten selsätter som mest 30 personer. Knappt hälften arbetar på träsidan. Det är arbetslösa och människor med olika typer av arbetshandikapp. Dessutom ordnas timringskurser på uppdrag av arbetsförmedlingen.

– Från början fick vi hjälp av en duktig timmerman. Han heter Folke Olsson. Det han inte vet om timring är inte värt att veta, säger Stefan.

Folke har även konstruerat och byggt timmerfräsen som man använder. Det är en raffinerad konstruktion som fräser hela stocken på en gång. Men den verkliga arbetshästen är Solosågen. Den första har tjänat ut och bytts mot en M7 med förlängning. Fyrkutterhyveln är en annan slitvarg.

– Det är hållbar utrustning, vilket behövs när så många personer använder dem, säger Stefan.

Det är ingen brist på nya projekt. Ett av dem är renoveringen av en gammal sjöbod i ett gammalt naturreservat på Åstön. Där finns även tankar på ett surströmmingsmuseum. Om det blir verklighet har arbetslivsenheten redan en lämpligt byggnad på lager, en timmerstuga på 100 kvadratmeter som ligger nedpackad efter en utbildning.

En sak är i varje fall säker. Gänget som bygger Sveriges vackraste busskurer har resurser att bygga världens vackraste surströmmingsmuseum.

Var tredje kommun har en Solosåg

Vem kunde tänka sig att en stor del av Sveriges kommuner skulle skaffa sågverk? Men idag har en tredjedel en Solosåg.

I Logosols kundregister finns 86 kommuner registrerade som ägare av en eller flera Solosågar. Några av dem har även hyvelmaskiner. Vanligast är Logosol PH260.

Att döma av reservdelsköpen har ännu fler kommuner Solosåg, införskaffad genom andra kanaler.

Utrustningen används för

att skapa meningsfulla jobb för arbetslösa, för att utveckla friluftsområden med stugor och vindskydd och för att förverkliga stora projekt som inte hade kunnat finansieras om kommunen inte kunnat förädla egen skog.

På det här uppslagen berättar vi om tre kommunala projekt från olika delar av landet som visar bredden på Solosågens användningsområde. Från arbetslivsenheten i Timrå och bronsåldersprojektet i Kalix till Skee skola som använder sågverket i undervisningen.

Sverige befolkades från norr

Den solosågade timmerstugan tjänstgör som museum på Fattenborg, en boplatz från bronsåldern utanför Kalix.

Fattenborg utanför Kalix vänder upp och ned på Sveriges forntida historia.

Den utbredda uppfattningen är att landet befolkades söderifrån. Men det stämmer inte.

av Sveriges historia. För Norrbotten är det mer än ett forntida minne. Det är ett bevis för att norra Sverige inte är någon sent koloniserad avkrok. Hit kom människor från norr och från öster vid samma tid som Sverige befolkades från söder.

EU OCH SOLOSÅG

Vid Töreälvens strand väster om Kalix finns en boplatz från bronsåldern, daterad till 1 700 före Kristus.

Platsen har varit känd sedan länge. För tio år sedan började den nu framlidne Per Gamnes-Schjölberg arbeta för att Fattenborg skulle bli ett levande bronsåldersmuseum.

Projektet startade 1999 som ett projekt för arbetslösa. En av de första satsningarna var en Solosåg, för att bygga en spångad led runt området, vindskydd, en stor eldstad och en timrad museibygnad.

– Vi har sågat mycket och grovt. Det återstår fortfarande mycket att göra, berättar dagens projektledare Ann-Mari Andersson.

Kalix kommun har köpt marken och bildat ett kommunalt naturreservat.

Området är idag öppet för allmänheten och många kommer till Fattenborg för att ta del av en tidigare okänd bit

Dagens Fattenborg ligger en bra bit från havet, vid Töreälven väster om Kalix. För 4 000 år sedan låg byn vid en havsvik och dess invånare levde av att jaga säl och småvilt. Idag är det en intressant fornlämningsmiljö med fångstsystem, gravrösen och boplatser med skärvsten från äldre bronsålder.

Fattenborg är ett av många projekt som blivit möjliga tack vare finansiering från EU och entusiastiska människor. Tack vare Solosågen har Kalix kommun kunnat bygga ekonomiskt av skogen på platsen och på ett sätt som stämmer med den forntida miljön.

Namnet Fattenborg har inget med bronsåldern att göra. Så hette familjen som tidigare bodde på gården i närheten av byn Långsel. Platsen ligger nära både E4 och E10. Hänvisningsskyltar gör det enkelt att hitta. Här finns även en grillplats vackert belägen vid Töreälven och möjlighet till fint harrfiske.

Sågverket lär matematik och medmänsklighet

Barnen på Skee skola utanför Strömstad har Solosågen på schemat.

Den är en av ingredienserna i skolans profilering på natur- och miljöfrågor.

I förlängningen leder det till att barnen varje år skänker pengar till biståndsprojekt och får in det globala perspektivet i undervisningen.

Allt började för drygt 12 år sedan när personal på skolan sökte om att starta ett skogsprojekt. Detta för att föra in skogen på schemat och förlägga en del av undervisningen till skogen.

Leif-Anders Hoglid, lärare på skolan och skogsägare, skrev en projektplan som syftade till att ta vara på skogens potential i undervisningen. Han förhandlade fram ett hyresavtal med kommunen av ett stycke skogsmark i skolans närhet, lagom långt bort för att det ska kännas som djupaste skogen.

Verksamheten utvecklades efterhand och idag tillbringar

mellanstadieeleverna en dag i månaden ute i skogen.

KRETSLOPP MED SÅGVERK

Men det var något som saknades, ett eget sågverk som kunde ge barnen en handfast bild av kretsloppet från träd i skogen till fågelholk i slöjden.

– Vi hade pengar som barnen tidigare tjänat ihop när de gjort röjningsuppdrag åt Skogsstyrelsen. Det räckte till en halv Solosåg. Den andra halvan betalades av kommunens näringslivsenhet som vi delar den med, berättar Leif-Anders.

Men det är mest skolan som

Läraren Leif-Anders Hoglid rustad för lektion för mellanstadiet.

Slöjdläraren Mats Larsson tar tillfället i akt och håller en liten matematiklektion kring den bräda som ska bli sittbänk.

använder Solosågen. Den användes först för att bygga ett rejält vindskydd av timmer i skolans egen skog. Projektet var lite väl omfattande och det tog mer än ett läsår innan det blev klart. Men vindskyddet står där än idag, fem år senare.

– Idag är projekten kortare, så att även sjätteklassarna hinner att vara med innan de lämnar skolan, säger Leif Anders.

KOLAR TILL BISTÅND

Det senaste byggprojektet är en kolarkoja. Den var på vippen att stryka med under orkanen i januari. En nedblåst gran snuddade ena ytterväggen och drog med sig en vindskiva.

Kojan behövs för elevernas årliga projekt. Eleverna i årskurs 4,5 och 6 bygger varje år en kolmila. Under kolningen övernatrar de i skogen. Resultatet blir förstklassigt grillkol som säljs på en marknad. Överskottet går till olika biståndsprojekt, senast till stöd för HIV-smittade gravida kvinnor i Afrika.

– På så sätt får vi in det globala perspektivet i skolan, berättar slöjdläraren Mats Larsson som är den flitigaste användaren av Solosågen.

Mats säger mycket av det virke som används i slöjden. En del hämtas från skolans egen skog, annat får Mats syn på när han åker till och från jobbet. Markägarna skänker gärna en fallen björk, tall eller asp till skolan, där den får fortsatt liv som exempelvis fågelholkar.

FULL AV MATEMATIK

Just fågelholkarna visar hur Solosågen används i undervisningen. Eleverna får vara med om hela sågningen fram tills att motorsågen dras igång. Den delen sköts av en vuxen. De får räkna ut hur mycket stockhyl-lorna ska höjas och dra av kedjans avverkning för att komma fram till hur plankan får den önskade dimensionen.

– Solosågen är full av matematik, konstaterar Leif-Anders.

Virket får fjärdeklassarna i nästa steg använda för att bygga fågelholkar. Vilken typ av fågelholk det ska bli, bestämmer eleverna själva. Även om det skulle bli en för fladdermöss. Resultatet

sätts sedan upp i skolans skog. Eleverna följer vad som händer under tre år för att slutligen ta hem holken när de lämnar skolan.

Skogen används i all undervisning, inte bara i slöjd och matematik. Naturkunskap har en självskriven plats, men även engelska och svenska har skogsanknytning i Skee, liksom elementär sjukvård och matlagning över öppen eld. Det sistnämnda är en bedrift, barnen lagar själva mat till 60 kamrater med hjälp av en lärare.

Bakom alltihop finns en pedagogisk tanke. Den är att barn lär sig bäst om de själva får lista ut lösningen på ett problem. Exempelvis räkna ut hur mycket ved som måste huggas för att bygga årets kolmila.

– Vi har Sveriges största, bästa och billigaste lektionssal, konstaterar Mats där han står mitt ute i den trolska skog som verkar målad av John Bauer.

För sitt miljöarbete har Skee skola fått "Grön flagg" av stiftelsen Håll Sverige Rent, miljöstipendium från Världsnaturfonden WWF och 2002 års Miljöpris av Strömstads kommun.

Bespising ute i skogen med barnen som kockar.

NytttoBeg.

Via tidningen NytttoBeg. kan du sälja eller köpa inventarier och utrustningar, nya som begagnade. NytttoBeg. är också en marknad för konkurs- och varupartier, affärsrörelser, fastigheter etc.

NytttoBeg vänder sig till företagare, jordbrukare, skogsbrukare, hantverkare, kommuner etc. . .

Vi når så gott som alla branscher i hela Sverige.

AT Produktion AB

Badhusgatan 5-7, 4tr 151 73 Södertälje
Telefon 08-618 00 10 Telefax 08-618 00 11
www.nytttobeg.com

Pippi på panelhyvlar

De flesta har byggt fågelholk i slöjden. Några tillverkar betydligt fler, men Leif Svensson och hans företag Ultimus AB slår alla rekord.

Från fabriken i Lettland levereras varje år 25 långtradare fyllda med fågelbord och holkar av en mängd olika modeller.

I tillverkningen används sedan flera år två Logosol PH 260 panelhyvlar. Maskinerna är perfekt anpassade för produktionen.

– Vi tillverkar många olika produkter och behöver hyvlar som är snabba och enkla att posta om, berättar Leif på telefon från fabriken i Daugavpils i Lettland.

Fågelbord och holkar är något av det mest nordiska som finns. Längre söderut är det brukligt att jaga småfåglar med gevär. I norr matar vi fåglarna istället.

– Letterna tyckte inte att vi var riktigt kloka när vi startade produktionen. De ansåg att maten, den ska man äta själv och inte slänga bort på fåglar, minns Leif.

Nu skrattar man inte. Inför varje vinter rullar 25 fullastade långtradare mot Sverige och Norge där fågelborden säljs på stormarknader, byggvaruhus och liknande butiker. Om du köper ett fågelbord i Sverige eller Norge, är chansen stor att det är tillverkat av Ultimus.

– Nu satsar vi på export även till andra länder, berättar Leif.

Han är övertygad om att det finns varma känslor för småfåglar i länder där de annars jagas.

Ultimus tillverkar även andra produkter med sina Logosolhyvlar, exempelvis kaninburar och rastgårdar för smådjur.

Sveriges Småsågares Riksförbund

Förbundet för alla som sysslar med småskalig träförädling. Bland våra medlemmar finns cirkelsågverk, bandsågverk och solosågar. Vissa har stora hyvlar andra har små. Vissa gör snickerier, och somliga har ingen utrustning alls. Heltid, deltid eller hobby spelar ingen roll. Det som förenar oss är ett genuint intresse för småskalig träförädling. Vi är idag 600 medlemmar, och växer än.

Varför ska du bli medlem?

Som medlem i SSRF får Du vår medlemstidning SMÅSÅGAREN, som utkommer 5 gånger per år med aktuella reportage om småskalig träförädling samt nyheter om träbranschen i övrigt. Dessutom kan du få vårt nyhetsbrev per e-post.

Inom kort öppnar vi också vår hemsida, som kommer att fungera både som informationsplats för medlemmar och som sökväg för kunder som söker specialvirke.

Att vara med i förbundet skapar sammanhållning och ökade kontaktytor. SSRF verkar över hela landet, nuvarande ordföranden finns i Jämtland. Då Sverige är stort är fysiska möten dyra. I vissa län finns lokala föreningar som samarbetar med SSRF.

Småsågaren, medlemsorgan för SSRF

Det här vill vi:

Främja utvecklingen för små sågverk och träproducenter. Föra medlemmarnas talan.

Verka för ökat träanvändande

Bevarande av kunskaper om bl a kvalitet och hantverk.

Verka för utvecklandet av nya produkter och metoder.

Arbeta för ökad kompetens.

Verka för samarbete i affärer.

Aktivt tillskapa projekt.

Medlemsavgiften för 2005 är 380:- och kan betalas till PG 26 20 90-4 el BG 5845-4989. Om du vill börja med ett provexemplar av tidningen kontaktar du oss, så skickar vi ett gratis. Använd gärna e-post

Att lyckas som träföretagare är sällan en fråga om att ha bäst utrustning. Kunskap, kontakter och en bra idé är viktigare. En god start är att läsa SMÅSÅGAREN.

Sveriges Småsågares Riksförbund
Box 35
739 21 Skinnskatteberg
Tel 0222-121 78
Fax 0222-103 02
smasagaren@forwood.com

Välj vedeldning

Oljepris? Elpris? Pelletspris? Skatter?

BLI OBEROENDE!

Gasellepannor

Gaselle Quick Up 25, 35, 45, 70 kW

- Vedpannor 25-97 kW
- Pelletspannor 20-580 kW
- Miljögodkända
- Hög verkningsgrad

Ved och Solteknik AB

Munters Väg 1
770 70 Långhyttan
Tel. 0225 - 601 15
www.vedsol.com

Mollepannan

Mollepannan 45 kW

- Miljögodkänd
- Självdrag
- Enkel att sköta

ES Trading

Acktjärä 2209
821 91 Bollnäs
Tel. 0278-65 20 21
www.mollepannan.nu

Solosågat skepp söker besättning till Kina

En Solosågare kan komma hur långt som helst. I Göteborg finns ett gäng som reser till Kina med en ostindiefarare byggd med hjälp av jättelika sticksågar från Logosol.

Spanten, fartygets skelett är tillverkat med konverterade Solosågar.

I början av september döptes ostindiefararen till "Götheborg" av drottning Silvia. Nu ligger hon i hamn vid Eriksbergssvarvet i Göteborg, på en plats som döpts till Terra Nova efter varvet i Stockholm där förebilden en gång byggdes.

"Götheborg" trotsar alla beskrivningar. Hon är större än regalskeppet Vasa, 58,5 meter lång med ett displacement på 1 250 ton. Byggt av entusiaster med finansiering av sponsorer

och försäljning av fartygsdelar. Exempelvis såldes däckplanken för 750 kronor per meter. Totalt handlade det om 8 150 meter furuplank. Ägarna får sina namn skrivna på hedersplats.

JÄTTELIKA STICKSÅGAR

Projektet startade för med än tio år sedan. Kölen sträcktes den 11 juni 1995. Sedan dess har arbetet oförtruttet pågått med målet att "Götheborg" en dag ska avsegla till Kina.

– Det har tagit längre tid än vad vi räknat med. Det är finansieringen som har fördröjt oss. Själva bygget har gått som planerat, säger skeppsbyggmästaren Joakim Severinsson.

Men det har varit många problem att lösa. Ett av dem hur man sågar fram spanten ur stora bitar furulamell. Varje spant väger drygt 1 600 kg. Fartyget är i huvudsak byggt at ek. Den största enskilda komponenten vägde 10 ton innan den sågades till rätt form.

På 1700-talet högs spanten fram med yxa ut krokiga ekar. Den moderna lösningen blev specialbyggda sågar från Logosol. Grunden är elsågaggregatet E5000 som står på en justerbar platta. Samma sorts svärd och kedjor har använts som på en vanlig Solosåg.

– Vi har två Logosolsågar som har använts för att såga allt timmer grövre än 6-7 tum, berättar Joakim.

Ostindiefararen Götheborg avseglar mot Kina i oktober. Besättningen är frivilliga som följer med utan kostnad.

Dessutom har Logosols Big Mill använts för uppsågning av grova stockar i skogen.

Det har blivit många timmars sågande i tätvuxen, grov ek och furu. Utrustningen har klarat det tuffa arbetet med glans. Det är bara slitdelar som svärd, drev och kedjor som har bytts.

Skrovet byggdes inomhus utan ritningar. Istället har bygarna följt en modell i skala 1:20 signerad Stig Bohlin. Skrovet sjösattes på Sveriges

nationaldag, den 6 juni 2003, för att byggas färdig vid kaj.

Götheborg ska vara segelklar i april 2005. Under sommarhalvåret ska hon provseglas efter kusten för att avgå mot Kanton i Kina under oktober.

– Vi ska segla så mycket som möjligt på samma sätt som man gjorde på 1700-talet, berättar Joakim.

Men fartyg av den här sorten kan inte segla mot vinden, vilket fördröjde förebildens Kina-

färd rejält. Dagens Götheborg har framdrivningsmaskineri och är under däck ett fullt modernt fartyg, godkänt för oceanfart, med alla bekvämligheter.

DU KAN FÅ FÖLJA MED

Den första Götheborg gick på grund på sin sista resa vid ankomsten till Göteborg den 12 september 1745. Med mästare ombord gick hon på Hunnebadan, Göteborgs mest kända grund.

Sedan dess har det spekulerats i orsakerna. Full kapten? På den tiden var kapten och hans besättning ständigt påverkade, vattnet spetsades med sprit för att bli drickbart. Ett jättelikt försäkringsbedrägeri? Flera av de inblandade byggde flotta hus och levde gott resten av livet.

– Ingen vet sanningen. Självt tror jag att det var en olycka, säger Joakim.

Det finns möjlighet att utan kostnad följa med på resan till Kina. Besättningen består av frivilliga som byts under resans gång.

Vad som krävs är kunskaper och erfarenheter som är till nytta på ett stort segelfartyg och när fartyget anländer till Kina för att representera Sverige och det svenska näringslivet. Närmare information finns på Svenska Ostindiska Companiets hemsida, www.soic.se.

En riktig skogsmaskin!

1895:-

Meindl Lhotse GTX - en av våra stabilaste kängor för skog och mark!

Vridstiv - håller foten alltid stadigt på plats.

Bra hälgrepp - foten alltid perfekt fixerad, Digafix "låser" hälsens position.

GORE-TEX - 100% vattentät, med "andasfunktion". Dessutom urtagbar formpressad insula, Vibram greppsula, gummiförstärkt runtom som ger bra "sparkskydd" i tuff terräng. Meindls välkända rullsula, ortopediskt riktig, för avlastande gång. Strl 3,5-9 (dam), 6-12 (herr).

Pris: 1 995:- (inkl moms)
Minus 100:- (snabbhetspremie)
Du betalar **1 895:-** (inkl moms och frakt)

Beställ skorna idag så skickar vi med vår nya katalog med massor av nyheter (kommer i början av April) och drar av 100:- direkt vid köpet!

Beställer du endast katalogen före 050606 och skriver eller säger "nysågat" så har du 100:- tillgodo vid köp.

Beställ på hemsida eller telefon:
www.robera.se
063-12 55 30

Robera
aktiebolag
Bangårdsgatan 2
831 34 ÖSTERSUND

Robera AB är ett företag med 5 starka varumärken, Meindl (skor och kängor), Bridgedale (tekniska strumpor), Caravan (sport & fritidskonfektion), Nanok (sovsäckar), Tilak (konfektion).

Köpa skog?

Landshypotek är Sveriges jord- och skogsägares kreditinstitut. Vi hjälper till med finansiering av allt som hör skogen och jordbruket till.

Förmånliga bottenlån och unik branschkunskap är våra främsta egenskaper.

Pröva om du uppfyller kraven för att låna och bli medlem i Landshypotek. Vi finns på telefon 020 - 44 00 20 och på www.landshypotek.se.

LANDSHYPOTEK
Jordnära finansieringar

Moderna byggare har mycket att lära av vikingarna

Endast de bredaste brädor duger åt en vikingakung. Jörgen Johansson mättar bredden med händerna. Den är mer än en fot.

Vikingarna bodde bekvämt och varmt även mitt i vintern. Det är Jörgen Johansson övertygad om. Han är arbetsledare för projektet Ale Vikingatid med målet att återskapa en kungsgård från vikingatiden.

Allt började redan 1933 när en bonde gjorde ett fynd i Göta älvs strandlera. Platsen heter Åskekärr och ligger i Ale kommun.

Fyndet var resterna av ett 16 meter långt skepp från vikingatiden, en så kallad knarr från 930-talet. Vraket finns idag att beskåda på Göteborgs stadsmuseum.

I början av 1990-talet började en grupp entusiaster rekonstruera skeppet som en modell. När modellen var klar, föddes tanken att bygga knarren i full skala. Föreningen Vikingatida Skepp bildades med Jörgen som en av grundarna.

Skeppet byggdes bl a med hjälp av en Solosåg på drygt två år. Resultatet sjösattes den 23 april 1994 och döptes till Vidfamne.

– Det är ett av Sveriges två riktiga vikingaskepp, säger Jörgen stolt.

FANTASTISKA KONSTRUKTÖRER

Ett riktigt skepp är minst tolv meter långt och fyra meter brett. Det uppfyller Vidfamne med god marginal.

Sedan dess har hon seglats långa sträckor, efter västkusten

och till både Danmark och Norge. Men Shetlandsöarna har ännu så länge inte gått att nå, tre försök till trots. Det har ömsom blåst för lite och för mycket, men en dag ska havet korsas.

– Vikingarna var fantastiska konstruktörer och aerodynamiker, säger Jörgen och beskriver Vidfamne som ett ytterst sjövärdigt och lättdrivet skepp

Sällskapet har byggt ytterligare ett fartyg, kustfararen Starkodder som sjösattes 1996. Dessutom har man fått vårdnaden om en norsk ranvåring, byggd 1934 som gåva till dåvarande kronprins Olav.

Sällskapet håller till i Göteborg, men knöt tidigt kontakt med Vidfamnes historiska hemmahamn Åskekärr och Ale kommun.

Med åren växte idén att återskapa mer av den vikingatida miljön. Slutligen kunde finansieringen ordnas för att starta projekt Vikingatid.

Till projektet kopplades forskare, däribland konstruktören och arkeologen Jochen Komber vid Arkeologiska museet i Stavanger. Målet var att bygga en autentisk vikingaby och under

Vikingabyn i Ale byggs efter dansk förebild, ett hus för en kung eller någon av hans närmaste män. Huset har en väl uttänkt dynamik med välvda väggar och tak. Det ger huset bra ventilation och drar ut röken från eldstaden utan skorsten.

byggets gång undersöka vikingatida byggmetoder.

BYGGER EN KUNGAGÅRD

Inspiration hämtades från resterna av en vikingatida storgård som grävts fram i Tissö på Jylland. På den tiden var havet något som förenade människor och därför kan man på goda grunder anta att Danmark och den Svenska västkusten hade mycket gemensamt.

– Vi vill visa hur de välbeställda levde på vikingatiden. Det här blir en gård som kungen eller någon av hans närmaste män bodde på, förklarar Jörgen.

Vanligt folks armod har skildrats i andra projekt. Kungens män hade det avsevärt mer bekvämt och slapp troligen frysa om vintern.

Platsen för vikingabyn heter Häljered och ligger ett kort stycke från platsen där förebilden till Vidfamne hittades. Hela gården från Tissö ska återuppgå. Det blir åtta hus, det största en gilleshall med yttermått 35 x 11 meter. Byggplanen sträcker sig till år 2017.

VARMT OCH SKÖNT

Det första huset, ett bostadshus för ett 20-tal personer är snart färdigt. Det är 16,5 meter långt och sju meter på bredaste stället. Det har konvexa långväggar ungefär som en båt och ett rundat spåntak. Formen har sannolikt aerodynamiska orsaker.

– Mitt i huset finns en öppen håll. Vi tror att vinden skapade ett undertryck, som lyfte upp spånorna så att röken kom ut. För säkerhets skull bygger vi även två rökluckor, en i vardera gavel, berättar Jörgen.

Fynden i Tissö visar att dåtidens rikemanshus hade dubbla ytterväggar. Det nya huset har

stående plankor som ytterväggar, ungefär som norska stavkyrkor, och innerväggar i form av skiftesverk. Mellan väggarna finns en tio centimeter bred luftspalt. Under kommande vintrar ska prover göras av den isolerande förmågan utan och med isolering, tex mossor.

– Jag är övertygad om att vikingarna hade det varmt och skönt även mitt i smällkalla vintern, säger Jörgen.

Vikingarna hade även fönster, små visserligen, men ändå vindtäta ljusinsläpp. Istället för glas användes glimmer som kan utvinnas i skivor så stora som en decimeter i fyrkant. Glimmerskivorna är inte glasklara, men släpper in ljus.

UNIK TAKNOCK

Huset byggs utan en spik. Istället hålls det samman med olika smarta träkonstruktioner. Vikingarna hade tillgång till järn, men det behövdes till viktigare ting, främst vapen.

Men gruppen bakom vikingaprojektet har inte varit lika trogna originalet. När det inte är avgörande för slutresultatet har moderna maskiner använts.

Skeppsforeningens Solosåg har använts för att såga ut den grova och 16 meter långa balken som bildar taknock. Den ska även användas för att såga upp ett antal ekar som ska förädlas till möbler och inredning.

– Vi tillverkade balken i flera delar för att kunna lyfta upp den. Solosågen var enda alternativet eftersom den har en så avancerad form, berättar Jörgen.

Projektet med vikingagården är så omfattande att Nysågat inte skulle räkna till för att beskriva det. Ett besök på deras hemsida rekommenderas. Adressen

är www.alevikingatid.nu. Sällskapet Vikingatida skepp har adressen go.to/vidfamne. Föreningen tar gärna emot nya medlemmar och söker dessutom

Taknocken sågades till slutlig form direkt på bitar och blev totalt 16 meter lång. Nedan syns en detalj av taknocken.

Spara krokarna!

Här är en vädjan från Sveriges skeppsbyggare i spåren av orkanen: Spara på grenkrokarna.

– För mitt inre ser jag hundratals omkullblåsta ekar där man sågat av grenarna och förstört perfekt material för skeppsbyggande, säger Johannes Jägrud, ordförande i Sällskapet Vikingatida Skepp.

Det är inte bara vikingaskepp som behöver grenkrokar. Alla typer av träbåtar blir bättre om man utgår från trädets naturliga form. Därför har skeppsbyggare i alla tider gått runt i skogen på jakt efter de

rätta böjarna och krokarna.

Orkanen som drog över södra Sverige i januari har mejat ned träd av alla de slag, även ekar. Den naturliga reflexen för varje skogsägare är att såga av alla grenar så att man får en rak, fin och enkelt sågbar stam. Men samtidigt ödeläggs viktigt (och värdefullt) byggnadsmaterial för skeppsbyggnad.

– Kontakta oss om du har grenkrokar av ek som behöver tas om hand, uppmanar Johannes.

Kontaktinformation finns på föreningens hemsida go.to/vidfamne.

ekonomiskt stöd för att köpa ett nytt segel till Vidfamne. Det gamla seglet sjunger på sista versen och ett nytt av lin kostar en rejäl slant.

kt i Solosågen. Den tillverkades i flera an syns den färdiga formen.

Foto: Jörgen Johansson

Kyrktornet ska räddas med regler från mastodling

Poul Nielsen (infällda bilden) hade förmånen att såga i unikt virke, 300 år gammal fura från mastodlingen i Dals Långed. 3,5 Solosågar var enda sättet att såga fram de 17 meter långa och spikraka reglarna för att återuppbygga kyrktornet i Vadensjö.

Foto: Malin Robertson Harén

Orkanen Gudrun förstörde tornet på Vadensjö kyrka utanför Landskrona.

Trots att hela Skåne var fyllt av omkullblåsta träd, fanns inga tillräckligt långa och raka för att återuppbygga tornet med ursprungliga metoder. Lösningen blev Poul Nielsens extralånga Solosåg och en odling för skeppsmaster i Dalsland.

Poul Nielsen driver Fengersfors Byggnadsvård utanför Åmål. Han har specialiserat sig på renoveringar av gamla hus och virke i udda dimensioner.

Det hemliga vapnet heter Mastedalen, ett område i Dals Långed, där tallar planterades på 1700-talet för att bli skeppsmaster.

Mastedalen ägs av Per-Arne Hedlund, en entusiast som sköter de unika träden och bara släpper till stockar när han tycker att syftet är gott.

De rakvuxna furorna ska inte bli papper, men han tar gärna fram motorsågen om ett gammalt kyrktorn behöver renoveras.

– Träden i Mastedalen är fantastiska, säger Poul.

KONTAKT GENOM LOGOSOL

Om detta visste Landskrona pastorat ingenting när renoveringen av Vadensjö kyrka påbörjades. Under projektets gång upptäcktes att tornet var ruttet och maskätet.

– Orkanen rev ned delar av tornet med byggnadsställningar och allt, berättar Lars O Nilsson, fastighetschef vid Landskrona pastorat.

För att återuppbygga tornet på ursprungligt sätt, krävdes tolv extraordinära regler. 17 meter lång och raka i två di-

mensioner, 6" x 6" och 6" x 7". Inte direkt något som brädgårdarna har i virkesfacken.

Byggfirman kontaktade därför Logosol, som tipsade om Fengersfors Byggnadsvård. Poul hörde sig för med Mastedalens ägare och fick klartecken. Men att transportera stockarna till Fengersfors bruk, där Poul normalt har sina Solosågar uppställda, var inte att tänka på. Träden valdes ut och fälldes på olika håll i Mastedalen vid flera tidpunkter, vilket satte stopp för en

Orkanen Gudrun gav kyrktornet i Vadensjö utanför Landskrona nådastöten.

Foto: Christian Törnqvist

samordnad transport. Dessutom är det svårt att frakta så långa träd.

15 METER KVISTFRITT

– Vi tog ut Solosågen till skogen istället. Tyvärr hade vi inte tillgång till el och fick köra med bensinsåg, säger Poul som uppskattar att sågningen gått på halva tiden med ett el-sågaggregat.

Tre Solosågar och en förlängning skarvades ihop till ett 17,5 meter långt sågverk. Varje snitt tog ungefär 20 minuter och med allt arbete runt omkring producerades en regel per arbetsdag.

– Virket är helt fantastisk. Bland annat fick vi ut en 15 meter lång, fyrsidigt kvistfri sidobräda, säger Poul som blir alldeles lyrisk när han beskriver dessa 300 år gamla furor.

För att vara säkra på att få fram tolv raka regler högs 15 träd. Men det visade sig att vartenda träd var spikrakt, precis enligt planen när de blivande skeppsmasterna en gång planterades.

Dåtidens skogsmän visste hur skogen fungerar och frågan är om vi lärt oss så mycket mer sedan dess.

Mastedalen är ett stycke svensk historia. Dessa träd var plantor när Karl XII och hans armé drog genom Dalsland på det första fälttåget till Norge.

Nuvarande ägaren Per-Arne Hedlund ser som sin uppgift att vårda den unika skogen. Han släpper bara till träd för angelägna projekt, som att renovera en orkanskadad gammal kyrka i Skåne.

Orkanen i januari fällde 75 miljoner kubikmeter skog i delar av södra Sverige.

Mycket av uppröjningsarbetet sköts av skogsägarna själva. I deras led finns en resurs som beslutsfattarna inte hört talas om, 100-tals Solosågare som kör för högvarv under våren för att rädda värdefull skog. En av dem är Tommy Niklasson i Hästveda.

Att resa med bil genom Småland till norra Skåne är en märklig upplevelse. På långa sträckor ser skogen ut som om jättar spelat bowling. Träden är omkullvräkt, uppfläkt, knäckta på mitten och krökta som pilbågar av orkanens våldsamma kraft.

Tommy och brodern Olle äger föräldragården Bäckaröd strax utanför Hästveda. Det är Tommy som driver gården och skogen har alltid varit en viktig del av hans försörjning. Men idag är en stor del av skogen nedblåst, exakt hur mycket vet han inte.

– Det går inte att deppa över det som skett. Vi får vara glada att husen står kvar och att ingen av oss blev skadade, säger Tommy allvarligt.

EN SOLOPIONJÄR

Han är en av Sveriges mer rutinerade Solosågare. Det första sågverket köpte han 1992. När M5 kom några år senare bytte han upp sig och köpte på samma gång ett elsågaggregat med matning.

– När snabblyften kom var det en riktigt bra förbättring, säger Tommy som uppskattar att stå rak när han arbetar. Krypa omkring på marken får andra göra.

Han har fört annorlunda statistik över sitt sågande genom att spara alla utslitna svärd. Samlingen består av 34 stycken, knappt tre om året. Att det blivit så få svärd på så mycket sågande beror på att Tommy är perfektionist i filning och maskinvård. Och främst när det gäller kvaliteten på den sågade varan.

– Det som jag säljer ska vara av högsta klass, deklarerar han.

Som exempel sågar han alltid virket bredare än vad det ska vara och justerar det efter torkning. Plankor och brädor med defekter märks i ändarna. Han har en egen metod vid utsågnen av blocket. Han tar först ut en liten, liten bak på den sida där blocket står under sågningen. På så sätt ligger blocket garanterat stilla utan risk för måttförändringar.

TIPS OM TORKNING

Även vid torkningen har han en lite annorlunda metod. Virket strös upp utomhus på vanligt sätt. Många täcker med plåt eller plast. Tommy använder bakar som täckning. De ger lika bra skydd och det ser betydligt trevligare ut.

Efter orkanen har andra skogsägare bett honom om såghjälp. Han skulle kunna såga i ur och skur, dag som natt. Vilket han också kan tack vare ett ovanligt rejält såghus. Det kom till på grannen Jörgen Holmers initiativ. Jörgen har genom åren anlitat Tommy för åtskillig sågning.

– Jag tyckte synd om honom när han stod därute i regnet, berättar Jörgen som är jordbrukare och murare.

Med åren har han även blivit en duktig snickare och konstruerade ett såghus, som han även hjälpte Tommy att bygga. Det

byggdes av grönt virke, med andra ord direkt från sågverket utan torkning.

– Det fungerar med öppna konstruktioner. Virket torkar lika bra när det är uppspikat som när det ligger på strö. Det viktiga är att man inte bygger in fuktigt virke, säger Jörgen.

Såghuset kom väl till pass när Jörgen för några år sedan byggde ut ladugården. Utbyggnaden är 11 x 23 meter och nästan allt virke är framställt av Tommy på hans Solosåg.

KVALITET I VARJE PLANKA

Sågverket ger också ytterligare en värdefull produkt: Spån. Både Tommy och Jörgen använder det som strö i sina ladugårdar. Andra djurägare köper spånet i mån av tillgång.

Att arbeta i skogen och såga sitt eget virke har varit en dröm för Tommy sedan han var liten. Förr anlätade föräldrarna en skogshuggare som Tommy fick följa med ut i skogen.

– Jag begriper inte hur han vågade ha med sig en nyfiken pojke, men jag lärde mig oerhört mycket som jag har nytta av idag.

I Hästveda fanns vid den tiden tre sågverk. Även dessa fick regelbundet besök av den vetgi-

Solosågarna en dold resurs i orkanens spår

Tommy Niklasson (t h) tar sig an orkanens följder med sin Solosåg. Här med grannen och sågarkamraten Jörgen Holmer, ett stöd när mycket av skogen ligger.

rige Tommy som sög i sig kunskaperna om hur man sönderdelar en stock.

– Egentligen är det ingen större skillnad på cirkelsågar och en Solosåg. Man sågar på samma

sätt, säger Tommy som hade stor nytta av barndomens kunskaper när han köpte sin första Solosåg.

Med åren har han lärt sig allt mer och det virke som han idag

producerar håller absolut högsta klass. Frågan är om något storsågverk kan konkurrera med Tommy Niklasson om måttaktighet och kvalitet på varje plank och bräda.

UNIKA

Silky sågarna tillverkas sedan 1919 i en av Japans största fabriker för handsågar. Sågbladens kvalitet och tändernas slipning garanterar en effektiv, långvarig och ergonomiskt riktig användning vid beskärning, skogssvärd och friluftsliv. Samtliga sågar är tandspetsförstärkade.

Silky Hayauchi Stängsåg
Utdragbart ovallt teleskopskäft i aluminium
Tre längder: 3,7 m, 4,9 m, 6,3 m.

Silky Natanoko Hölstersåg
Bladlängd 330 mm. långt grovtandat blad.

JAPANSKA SÅGAR!

Silky Ibuki Hölstersåg

Bladlängd 390 mm. Långt bågformat, extra grovtandat blad.

Silky Zübat Hölstersåg

Bladlängd 330 eller 240 mm. Bågformat blad. Teleskopstäng finns som tillbehör.

Silky Pocket Boy

Hopfällbar. Bladlängd 130 eller 170 mm.

Beställ nu! ny upplaga med senaste nytt!

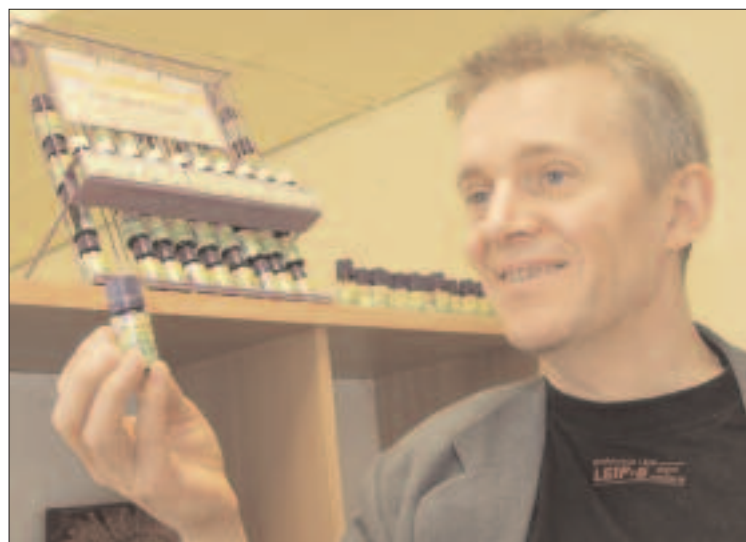
C:a 30 maskinrubriker. Bilder och jämförbara tekniska data ger dig möjlighet att göra rätt maskinköp.

Grönyte – Konsult

Box 2 • 791 21 Falun
Tel. 023-296 55 • Fax. 023-393 23
info@gronytekonsult.se • www.gronytekonsult.se

Blir du förälskad av lukten från sågning?

– Förälskelse handlar mer om lukt än något annat, säger Finn Andersen som inte är förvånad att så många upplever lukten vid sågning som så positiv.

Mången Solosågare beskriver i lyriska ordalag doften av nysågat virke.

Vissa beskriver känslan som besläktad med kärlek.

– Det är inte så konstigt. Förälskelse handlar mer om lukt än om någonting annat, säger Finn Andersen som driver ett företag specialiserat på dofter.

Företaget heter Naturkosmetikkompaniet Crearome och arbetar med eteriska oljor, som råvara till industrin och för egen tillverkning av hud- och hårvårdsprodukter. Eteriska oljor finns i växter och har många egenskaper förutom lukten.

– En innehåller ämnen med starkt bakteriedödande egenskaper, ger Finn som exempel.

Det är med andra ord en god idé att tillverka smörknivar av en. Risken för bakterietillväxt är mindre än med en stålkniv.

Men lukten har en särställning, inte bara genom det välbehag som den kan skänka. Lukter startar processer i hjärnan och i kroppen. Vissa av rent fysiska orsaker, andra av minnen som växer till liv.

– Alla som promenerat i tallskog en varm sommardag har upplevt att luften känns lätt att andas och att man blir på gott humör och klar i tanken. Till viss del beror det på eteriska oljor som avdunstar från träd och andra växter, säger Finn.

Den som sågar en tall på sin Solosåg en varm vårdag exponeras för dessa eteriska oljor. Så det är ingen inbillning om du blir glad av att såga.

– Jag kan också tänka mig att doften av nysågat trä väcker minnen från barndomen och skapar en känsla av trygghet, lyder Finns analys.

KUMMIN MOT GASER

Han har ett förflutet som kock och vet att god mat handlar mer om doft än om smak. Vi kan bara känna skillnad på fem smaker, men känner 10 000 dofter.

Det enda som skiljer brännässlor från kryddväxter är att de senare innehåller eteriska oljor. I många fall har kryddväxterna medicinska egenskaper.

– Kummin minskar exempelvis gasbildningen när man äter ärtsoppa, tipsar Finn.

Åter till de positiva lukteffekterna av sågning. Lukter påverkar den äldre delen av hjärnan och effekten går så att säga rakt in i hjärtat. Vi blir ohjälpligt

fångade av den känsla som doften framkallar.

Nya kunskaper om luktsinnets funktion och dess stora betydelse belönades förra året med Nobelpriset i kemi. Priset gick till de amerikanska forskarna Richard Axel och Linda B. Buck.

Östanbäcken
Logi

"Logosolhotellet"

Välkommen till ett
förstklassigt
bed & breakfast!

Nu finns det ett självklart boende för dig som går kurs på Logosol.

Östanbäcken logi ligger i Härnösands vackra 1700-talskvarter. Rummen är byggda med solosågat virke och verksamheten drivs av familjen Byström. Du bor mitt i stan men ändå avskilt och du kan koka dig en kopp kaffe när du vill!

Alla rum har egen toalett och dusch och möjlighet till lättare självhushåll. Frukost och kvällsfika ingår i våra priser:

Enkel: 395:-

Dubbel: 495:-

Varmt välkommen till oss!

Boka direkt:

0611/268 88

sara@ostanbackenlogi.com

Se bokningsläget:

www.ostanbackenlogi.com

Bo hos oss när du
går kurs på
Logosol!

Elmia Wood 2005

Världens största
skogsmässa

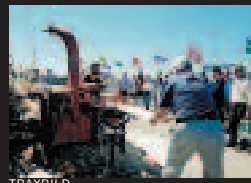
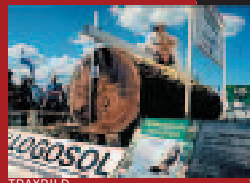

Elmia Wood^{ufi}
International Forestry Trade Fair

- Elmia Wood 30 år!
- Fler utställare än någonsin
- Nya utställare från ännu fler länder
- Demonstrationer av maskiner i drift i skogen
- Specialtema: Mobilsågverk
- Allt om småskalig träförädling
- Vedklyvar & vedhantering

1–4 juni 2005
Jönköping

Kontakt: Elmia AB

Tel. +46 36 15 20 00

Fax +46 36 16 46 92

E-mail: wood@elmia.se

www.elmia.se/wood

samarbete med

Elmia VÄLKOMMEN TILL ELMIA WOOD 2005, JÖNKÖPING

En smålänning som fann den rätta knuten och ljuset i norr

Alla vill lära sig timra med dalaknut. Vilket Marcus Lindgren i Skorped utanför Örnsköldsvik har svårt att förstå.

– Varje landskap har sina egna traditioner. Dalaknuten hör hemma i Dalarna. Här i Ångermanland användes förr en enkelhaks-knut när man byggde bostadshus, berättar Marcus.

Trots sin ungdom är han utbildad timmerman av den gamla stammen. Marcus har ägnat mycket tid åt att söka gammal kunskap om trä och byggande.

Han fann att lokala byggtraditioner ofta har rationella orsaker. De är anpassade till förhållandena i trakten och fungerar därför bättre.

Marcus började sin yrkesbana som byggnadssnickare i småländska Tranås. Hans första arbetsgivare restaurerade kyrkor och det öppnade en värld som var intressantare än att montera gipsskivor, den moderne snickarens lott.

Så här ser den traditionella knuten i Ångermanland ut, enkelhaksknuten.

SÅGVERKET BRA LÄRARE

Efter två utbildningar i byggnadsvård och gamla byggmetoder har Marcus fördjupat sina kunskaper på egen hand, bland annat med hjälp av Solosågen. Den skaffade han för tio år sedan och har utforskat olika träslag med dess hjälp.

– Det underlättar med eget sågverk om man vill lära sig hur trä fungerar, säger Marcus.

Men livet är inte bara trä, lite kärlek finns det också plats för. Den förde honom från Småland, genom halva Sverige, till en gård vid Degersjöns strand i Skorped.

Han har åtta kilometer till närmaste granne och arbetar i det egna företaget Träkultur.

– Jag renoverar gamla hus och leder kurser i timring, berättar Marcus.

Marcus Lindgren drar igång tjänstefordonet, som han använder vintertid på flera av sina uppdrag. han är smålänningen som fastnade för de ljusa vintrarna och lugnet i norr.

Husen han anförtros att renovera är företrädesvis det käre en ångermanlänning äger: Bagarstugan. För många är den viktigare än bostadshuset, stugan där man förr bodde om somrarna och där man bakade sitt tunnbröd.

Efter snart fem år i Skorped har han blivit något av en expert på landskapets byggtradition. Den innefattar inte några dalaknutar.

– Enkelhaksknuten är minst lika tät och stabil. Den är också lite enklare att tillverka, säger Marcus som på varje timmerkurs måste försvara sitt knutval.

SOLOSÅGEN ÄR GODKÄND

Lika bestämd är han om drevningen. Det ska vara mossor, punkt och slut. Hans erfarenhet är att alternativ som lin och moderna material fungerar sämre. Dessutom är mossan gratis.

– Det tar bara ett par timmar att samla ihop mossor till en timmerstuga, säger han.

Däremot ser han inga problem med att såga fram timret i en Solosåg. Även om han med stolthet visar den smålandsbilen med 40 centimeter lång egg som han fått i arv.

– För några år sedan stod jag på Elmias skogsmässa och högg fram ett nio meter långt fyrsidigt block med den här, berättar Marcus och håller upp den rakbladsvassa bilen.

Mer tveksam är han till timmerfräsar. Han tycker att stockarna blir för lika varandra och föredrar att fasa av kanterna med motorsågen och finputs dem med en bandkniv. På så sätt blir stockarna mer levande.

När det gäller råvaran så bor han mitt i milsvida skogar. Visserligen äger han ingen skog, men det är inga svårigheter att ordna trä att såga. Mest blir det gran och furu, det senare höll

han på att såga upp vid Nysågats besök.

– Det här ska bli ny köksinredning, berättar Marcus och visar några breda och tätvuxna bitar av möbelkvalitet.

SYRFÄLLT ÄR SNABBTORKAT

Kvalitet är mer än själva råvaran. Det gäller att såga rätt för varje ändamål. Marcus föredrar kvartersågat virke, med stående årsringar. Virket blir mer formstabil, krymper mindre och håller bättre.

– Det går utmärkt att kvartersåga på en Solosåg. Resultatet är värt det extra arbetet, säger han.

En av Marcus käpphästar är att träden ska fällas vid rätt tid på året. Den gamla tumregeln är att hugga under de månader som innehåller bokstaven r och såga på våren. Men under sina efterforskningar och försök har

han funnit att det inte är helt sant. Den kan löna sig att hugga lövträd, i synnerhet asp, senare på våren.

Marcus lever på att renovera timmerstugor, ofta bagarstugor, och leda kurser i timring.

Här ligger nysågad, tätvuxen furu som ska bli köksinredning.

– Fäll asparna när de fått mu-söron. Löven fortsätter att växa och drar fukten ur stammen. Såga när löven vissnat, tipsar han.

Metoden kallas syrfällning och används med fördel även för rökning. Marcus röker en hel del kött och fisk med syrfälld al. Det är lagom fuktigt för att röken ska få rätt temperatur.

Apropå spån så har Marcus ytterligare en verksamhet i företaget.

Han tillverkar och lägger spåntak. Hyvlade spånor, som är den enklaste sorten, håller i minst 30 år. Rätt utförd är det en tät takbeklädnad som väger en bråkdel av dagens betongtakpannor. Jakten är en annan del i försörjningen.

– Det går att leva billigt när maten springer i skogen och simmar i sjön, säger han.

Kamraterna i Tranås avundas jaktmarkerna och lugnet vid sjön, men har svårt att förstå hur han står ut med vintermörkret i norr.

– Det är mörkare söderut. Här är det riktiga vintrar med snö som gör att det blir ljust, lyder svaret från den omvända smålänningen Marcus Lindgren.

Steget över PH260 kostar två miljoner

Urban Åkerfeldt har växt ur sin panelhyvel, en Logosol PH260. Han behöver en snabbare hyvelmaskin. Men hur mycket kostar storleken större? – Ett par miljoner kronor, svarar han.

Urban driver släktgården i Forneby norr om Sala tillsammans med brodern Örjan. För fem år sedan föddes här upp grisar.

– Vi slutade i rätt tid. Jag avundas inte dagens svinproducenter, det är tufft för dem som är kvar, säger han.

Av jordbruket återstår spannmålsproduktion på 400 hektar. Inriktningen är malkorn, vete och utsädesodling. Malkornet används för tillverkning av öl. Skörden på 600-700 ton räcker till tre miljoner liter öl.

– Vi har även levererat malkorn till whiskeytillverkare i Skottland. Den som köper whiskey får skylla huvudvärken på oss, skämtar Urban.

DUBBLADE EFTERFRÅGAN

För fem år sedan köpte bröderna en sågbänk för att såga vindfallen åt sig själva och sälja en del virke. Snabbt konstaterade de att efterfrågan på råsågat virke är begränsat. Hyvlat ska det vara. Lösningen en Logosol PH260 och en bandklyv.

–Hyvelmaskinen kostade inte mer än att vi vågade chansa, säger Urban.

Chansningen gick hem. Redan första året fördubblades efterfrågan på virke. Kunderna är i första hand snickare med uppdrag över hela Mälardalen. De uppskattar servicen som Urban ger och möjligheten att få fram vilken list och panel som helst.

Med tiden ville kunderna köpa rubb och stubb från Näs Träförädling, som företaget heter. Idag omfattar sortimentet allt från klippspik till köksinredningar. Dagens kunder vill köpa allt på ett ställe, men det är fortfarande listerna och panelerna som lockar.

TIPS FÖR YTTERPANEL

Logosolhyveln gör ett fullödigt arbete. Urban har bara hittat en nackdel, det går det inte att hyvla ytterpanel med profil. Urban förklarar varför:

– Ytterpanelen ska vara ohyvlat på yttersidan så att färgen fäster. Därför måste man hyvla spånt och profiler utan planstål. Överkuttern dimensionerar virket och profilstålen måste monteras i underkuttern.

Lösningen är enkel. Man sågar uttag i maskinbordet för profilstålen och sedan är det bara att köra profilerat med ohyvlat yta. Vilket i Urbans fall är åtskilliga kilometer av s k målarpålar och pärlfallspont. Ingreppet påverkar inte annan typ av hyvling.

Med tiden har efterfrågan blivit så stor att hyvelmaskinen inte hänger med. Urban har därför

Efterfrågan är så stor att Urban Åkerfeldt investerar i en hyvelmaskine, steget större än Logosol PH260. Det är en investering på runt två miljoner kronor.

undersökt alternativen. Han fastnade för en sju-spindlig, digitalt kontrollerad maskin som producerar fem gånger mer per tidsenhet, 60 meter per minut.

KRÄVER DYRBAR AUTOMATIK

Själva maskinen väger sex ton och kostar cirka 750 000 kronor, 15 gånger mer än en Logosol PH260. Den stora kostnaden är ett nybyggt hus på 10 x 32 meter och kringutrustning för hantering av virket.

– Utan hanteringsutrustningen går det inte att köra snabbare än med en PH260, säger han.

Till vintern beräknas den nya hyvelmaskinen vara i drift. PH260 blir kvar för korta serier och specialjobb.

– Utan den hade vi inte vågat satsa. Det är tack vare den som vi kunde bygga upp den marknad som gör att vi nu kan satsa, säger Urban samtidigt som han plockar upp varor på hyllorna i

butiken som också håller på att färdigställas.

En viktig erfarenhet är försäkringen. Torrt spån tillsammans med elektriska motorer uppskattas inte av försäkringsbolagen. Det gäller alla typer av träbearbetningsmaskiner. Urbans råd att tala med försäkringsbolagen innan olyckan är framme, även om premien kan stiga. Annars finns risken att ersättningen uteblir i händelse av brand.

Vi följer steg för steg, i flera nummer av tidningen, hur det unga paret rustar den gamla prästgården från 1700-talet.

**NY TIDNING
PRENUMERERA NU!
6 NR/299 KR**

**NY TIDNING OM ATT
RUSTA OCH VÅRDA GAMLA HUS**

Prenumerera ett helt år för 299 kr! Följ med till de gamla husen. Låt dig inspireras av miljöerna och av byggnadsvårdarnas råd.

En helårsprenumeration omfattar 6 nummer och kostar 299 kr, lösnummerpriset är 59 kr. Maila din beställning till red@gardochtorp.se eller ring 08-702 13 40.

Kommunalråd botade stress med sågning

Politiker har ett stressigt och påpassat liv.

Som kommunalråd i Uddevalla hade Sven-Olof Burman ett botemedel mot stressen. Han ställde sig vid Solosågen kvällar och helger.

– Det är den bästa avkoppling som man kan tänka sig, säger han.

Sven-Olof är lantbrukare i Ljungskile, mest känt för sitt fotbollslag som tidvis spelat i högsta divisionen. Men politiken tog allt mer av hans tid och 1991 sålde han mjölkorna för att bara ha nötkreatur. Från 1993 och åtta år framåt arbetade han heltid som ett av Uddevallas två kommunalråd.

Han fortsatte att bruka skogen, mest för avkopplingens skull. På gården finns 25 hektar av vad han kallar riktig skog. Utöver det finns en del ek och andra lövträd.

Vid förra valet 2001 valde han att pensionera sig och ägna sig åt gården och skogen på heltid.

– Jag har bland annat sågat all panel till jäntans hus, berättar han och pekar på grannhuset där dottern med familj bor.

EN ORKAN MED TUR

Under den gångna vintern hade han inte tänkt såga så mycket. Men i januari kom orkanen och rev ned lagom många träd för en passionerad Solosågare. Det var drygt 30 kubikmeter som föll, både gran och ek.

– Vi hade en sagolik tur, konstaterar Sven-Olof. Gårdarna längre söderut drabbades mycket hårdare.

Men det fallna timret är inte lätt att avyttra. Dels är tillgången numera mycket större än efterfrågan, dels är många träd uppfälta och omöjliga att såga på vanligt sätt. Men skadade träd är inga problem för den som har en Solosåg.

Efter stormen var Sven-Olofs första åtgärd att uppgradera sin Solosåg med E5000 elsågaggregat. Det ersatte marknadens största motorsåg, Stihl 084, en kraftpaket som numera är till stor nytta vid aptering av de grova ekar som fallit.

– Ek har jag själv inte så stor nytta av. Men grannen, som är slöjdare, är väldigt intresserad, säger Sven-Olof samtidigt som han sågar upp ännu en ekstock.

FLIS BLIR FINT VIRKE

Stocken som ligger på bänken klövs på mitten av orkanen. Normalt skulle den ha malts

ned till flis, men här blir stocken till grova ekplankor av yppersta kvalitet.

– Det är märkligt hur lite man får för ekstockar och hur mycket man får betala för färdiga produkter av ek, reflekterar Sven-Olof när han lyfter av ännu en perfekt plankor av ek.

Märkligt är också att skogsägare samma betalning för träden nästan oavsett kvalitet. Sven-Olof löser det genom att plocka ut de allra bästa stockarna åt sig själv och såga upp dem för eget behov.

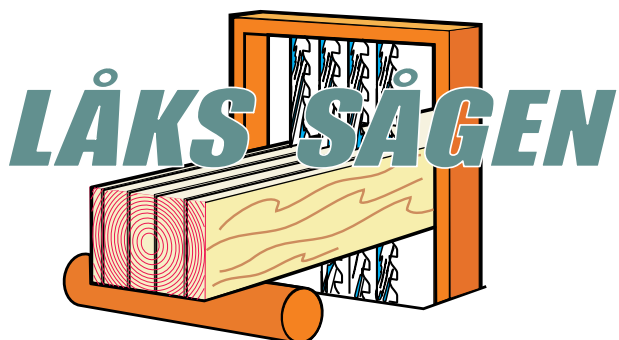
En stor del av de fallna 30 kubikmetrarna är gran. För dem finns användning på gården för underhåll av byggnader. En av dem, ett gammalt torp, som en släkting har som sommarbostad, är i behov av ny brädfodring. Orkanen kom som en påminnelse om att göra slag i saken.

Ekar som fallit för orkanen Gudrun blir förstklassigt virke i händerna på Sven-Olof Burman.

Under sin tid som kommunalråd i Uddevalla hittade Sven-Olof Burman lugnet hemma vid sågverket.

Låks Ramsåg är en delningssåg för färdiga block och producerar upp till 3 m³ sågat virke per timma. 20 sågsnitt per operation, med liten snittförlust (2.3 mm) och mycket god ytfinish och måttnoggrannhet, som minimerar krävande efterarbete.

Låks Ramsåg finns i tre olika modeller:

“Lillebror” LÅKS 300, den enkla och kompakta ramsågen.

“Storebror” LÅKS 350/500 för de stora kapacitetskraven.

LÅKS MEKANISKA AB
Box 82.
820 40 JÄRVSÖ

www.lakssagen.com
tel: 0651 - 415 80
fax: 0651 - 409 82

Mitt virke är hemkört LOGOSOL

Visning och demonstration av 620
VIMEK Minimaster

Vi visar det senaste från
STIHL®

Vi visar det senaste från
Husqvarna

Säkrare, effektivare och lättare vedhantering med Pilkemaster & Pilke 2000

PREMIÄR FÖR

ASPEN
miljöbensin
på pump

Vedklyv Faxes
En serie kraftfulla och hållbara vedklyvar med hög säkerhet.

Vedtransportör
Förenkla arbetet och höj säkerheten vid vedkapningen med en vedtransportör

BALA AGRI
Även kapar & transportörer
ELPROFFSKLYV EP-50/70
EP 50/70 drivs elhydrauliskt och är utrustad med en specialventil som ger två tryckkrafter.
Högtryck/snabbgång 7 resp. 4 ton

Solosågen M7 för elsåg
LOGOSOL
Solohyvel SH 230
Timmerfräs
Vi säljer Solosågen med tillbehör & reservdelar i länet

Sverigenyhet! LARVBAND
För året-runt maskinen.
Snabb och enkel montering
SUZUKI

DS 1000
(flakmått 152x325 cm) **Kamp. 16.900:-**
ord. 21.830:-
DS 650 U
obromsad (flakmått 128x258 cm) **Kamp. 13.500:-**
ord. 17.430:-
Många fler erbjudanden på plats.

Önska dig en bildek

Det är många som bär sin Logosolkeps med stolthet. Logosols toppluva, kniv och tumstock är andra exempel på uppskattad presentreklam.

Men det är allt fler kunder som efterlyser dekaler att sätta på bilen, som visar att föraren är en riktig (var god stryk det som inte passar):

- 1: Sägverksägare.
- 2: Naturbrukare.
- 3: Träskalle.

– Vi vill helst göra roligare dekaler än bara firmanamnet, säger Katarina Byström som arbetar med företagets marknadsföring.

Genom den här artikeln uppmärksammar hon intresserade att komma med förslag. Du som får ditt förslag förverkligat, blir först med en unik dekal i bakrutan. Här är några varianter:

- Jag kan veva fram ett helt hus
- Här åker en riktig storsägare
- Skogens konung är inte älgen
- När Gudrun faller är det jag som säger
- Jag kan klyva ett helt träd

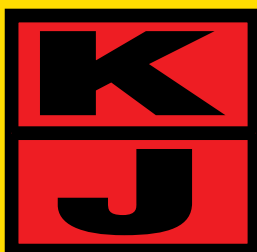
Du har säkert förslag som är mycket bättre. Posta eller mejla dem till Logosol, så har du chansen att bli först med en dekal som med tiden hamnar på många bilar.

Partiet av det rätta virket

centerpartiet.se/angermanland

KJELL JONSSON
I ÖSTERSUND AB
OPE175, 063-354 45
831 92 ÖSTERSUND
www.kjelljonsson.se

Nå ordner vi alt selv

Bjørn og Ole Halvor Westby på Auli tar ut tømmer i egen skog, og med sag, fres og høvel på gården, ordner de alt som trengs av panel, bordkledning, lister og annet.

– Det er blitt veldig greit nå. Trenger vi noe, så er det bare å gå i låven å stille inn høvelen etter behov. Med den kan vi lage alt og det passer oss bra. Vi har mange hus som skal vedlikeholdes på gården, sier Bjørn og Ole Halvor Westby.

KAN STEMPLE FOR VIDERSALG

Det er cirka tre år siden faren, Ole Halvor Westby, kjøpte inn sag, fres og høvel fra Logosol. Siden den gang har han gått på kurs i bruk av høvelen og i styrkeberegning. Det betyr at han kan stemple materialer for videresalg, og det blir det også en del av.

– Vi kan på ingen måte konkurrere med større sager om bulkvarer, og vi leverer selv til et sagbruk dersom det er snakk om store mengder med standardvarer. Men ellers kan vi le-

vere det aller meste som kundene spør etter. Det kan for eksempel være spesielle lister, spesielle lengder, panelbord eller bordkledning. I gamle hus er det mye som ikke er standardvare i dag. Noen kommer med eget tømmer, og det kan ofte være en fordel. Høvelen avdekker dårlig tømmer, og det kan jo være greit å vise at det ikke går an å lage gull av gråstein. Det er lettere for kunden å godta dette når han har med plank sjøl, sier Ole Halvor Westby.

VELDIG FORNØYD MED HØVELEN

Bjørn og Ole Halvor Westby har drevet gården i lag i fem år, men nå har junior tatt over. Med en melkekvote på 260 000 liter, 360 dekar med korn og cirka 700 dekar med skog, er det nok med arbeidsoppgaver.

På vinteren er alltid Bjørn Westby i skogen, og tømmeret blir tatt ut med motorsag og frakta til gården.

– Jeg har helt slutta med å levere tømmer, fordi prisene er så lave, skammelig lave. Nå bruker vi tømmeret sjøl, mest til materialer og plank, og dessuten produserer vi en del ved, men mest til egne hus. Det som er veldig

bra med dette arbeidet er at du kan gjøre det når du sjøl har tid. Vi har laga et eget rom for høvelen på låven. Her har vi en varmeovn, og et felles flisavsug for høvel og ei fastmontert sag. Derfor er det fint å arbeide her sjøl om det er kaldt og rufsete vær, forteller Bjørn Westby.

Logosol PH 260 planhøvler og profilerer fire sider i en operasjon. Det er et turtall på 6 000 omdreininger per minutt på de fem motorene.

– Det er trinnløs fremmating, og enkelt å høvle fram alle tenkelige standard- og spesialprofiler. I tillegg er høvelen svært enkel å stille om, så den egner seg godt for små serier. Det er også nok med 25 amper sikringer til saga, og det er jo en klar fordel ved bruk på gamle anlegg. Dersom vi arbeider begge to, der den ene legger ut og den andre tar av og stabler, så kan vi klare 10-20 meter per minutt, sier han.

MULIG Å BESTILLE SPESIALPROFILER

Ved leveransen er høvelen utstyrt med HSS planhøvelstål i over- og underkutteren og 50 millimeter HSS planstål i sidekutterne. Sidekutterstålene,

— Dersom vi arbeider begge to, kan vi klare 10-20 meter per minutt med høvelen, forteller Bjørn Westby.

overkutterstålene og underkutterstålene lages av et standardisert stålemne. Sidekutternes spindeldiameter på 30 millimeter gjør at en kan velge blant mange andre kuttersystem som finnes på markedet.

– Vi har kjøpt inn en god del ulike stål til høvelen, og det går også an å bestille egne spesialprofiler. Det gjør det mulig å skjære dype og avanserte former. Vi har eget slipeutstyr som vi bruker til å slippe høvelstålet med, og dette arbeidet kan en ikke sluntre unna. Stålet må være velslipt for å få et godt resultat, forteller Ole Halvor Westby.

SAGA ER MONTERT PÅ TUNET

Solosaga M7 er montert like ved låven og høvelen. Her skjæres lengder og dimensjoner etter eget ønske. I vinter gikk Ole Halvor Westby på laftekurs, og nå er han i gang med å skjære ut en del lafteplank som etter planen skal brukes til ei hytte eller til ei redskapsbod.

– Sagbruket er veldig enkelt å bruke, og en person klarer alt på

egen hånd. Det er enkelt å flytte med seg også, men vi har valgt å ha det stående her fordi det må stå støtt og plant, og i tillegg er det jo kort veg til skogen herfra, sier Bjørn Westby.

Saga er utstyrt med innebygde vinsjer. Med disse løfter en stokkene opp i saghøyde. Innrullingshøyden er 55 centimeter, noe som tilsvarer et passelig høyt stokkopplag, og de ferdige bordene kommer ut i midjehøyde. Det klyvslipte sagkjedet er tynnere enn normalt, og sager derfor noe raskere.

– Saga går langs en fast linjal og resultatet er bra. Stokken hever vi til ønsket dimensjon ved hjelp av sveiver. En tydelig skala og faste trinn gjør innstillingen enkel og nøyaktig. I tillegg til M7 saga ute har vi montert ei gammel kløyvesag og ei gjersag inne i låven, så nå har vi det samla her og arbeidet blir veldig rasjonelt. Det er veldig praktisk å ha denne kløyvesaga så nærme høvelen, forteller han.

TEKST OG FOTO:
KARL ERIK BERGE
NORSK LANDBRUK

– Vi lager mest panel og lister av saget virke, og dette er både lettvinnt og svært økonomisk, sier far og sønn Westby.

Logosolsagbruk gir håp og muligheter i Ukraina

Sagbruket er en gave fra elever ved Fræna Ungdomsskole i Fræna kommune i Norge. Elevene fikk seg arbeid hos bedrifter og private en dag, og ga hele daglønna til prosjektet "Sagbruk til Ukraina".

Sagbruket gir i lange perioder arbeid til to mann, og er kjent i mils omkrets som "den saga som skjærer så beint".

Da bildet ble tatt, hadde karene et oppdrag for en snekker 3 mil fra hjemsplassen sin. Karene skar 3 – 4 kubikkmeter kirse-

bætre på en arbeidsdag, og hadde meget god fortjeneste. Den lokale ordføreren ble så begeistret for saga, at han gav gratis tomt til prosjektet! Der kan saga stå ferdig til bruk for folk som kommer med stokker de vil ha saget opp.

I september reiste 20 lærere fra Fræna Ungdomsskole på studietur til Ukraina, og fikk se sagbruket i virksomhet.

Selv om noen av lærerne hadde erfaring fra større sagbruk i Norge, ble vi imponert over nøyaktigheten på skuren. Vi ble enda mer imponert av disponeringen av inntektene – en del gikk til nødhjelp i regi av en lokal menighet, en del gikk til

drift og vedlikehold og resten til lønn for arbeiderne.

I dette området i Ukraina er arbeidsledigheten opp mot 70%, og landet har ikke et offentlig system for særlig hjelp til fattige arbeidsløse. Lønnet arbeid betyr derfor en overgang til et meningsfylt liv – fra en tilstand i ytterste elendighet. Prosjekt "Sag til Ukraina" fikk derfor en sosial dimensjon lang utover det vi trodde da saga ble sendt.

Vårt møte med et takknemlig og utrolig gjestfritt folk blir et minne som alltid vil leve i oss.

Til slutt vil vi takke Logosols avdeling i Norge for rask levering og godt samarbeid!

OLE ARNE AAS

Logosolsag opp-ned

Vi er 10 mann som arbeider med lavspent- og høyspentlinjer i et firma som heter Skagerak Linjeteam AS. Vi har utviklet en metode som vi kaller Vikinghand.

Den går ut på å rehabilitere trestolper som er råteskadet i jordbåndet. Den tradisjonelle måten er å koble ut strømmen og bytte hele stolpen. Vi bytter ut den råteskadde delen som står i bakken med en ny del. Og skjøter denne med den eksisterende stolpen. Dette gjør vi med strømmen på!

For å lage sagsnittet på stolpen bruker vi en minigraver for å holde Logosolen vertikalt. Vi bruker Logosolen også til å lage riktig snitt på den nye stolpedelen. Vi har fått Det norske Veritas til å sertifisere Logosolen for den litt spesielle bruken. Minigraveren holder rundt et rør som er sveiset på Logosolen. Gasspådraget er fjernbetjent, og styrt med luft. Vi jobber enda med å trene oss på metoden, og gjøre den enklest mulig.

Metoden er patentsøkt.

Vennlig hilsen
Rune Storrøsaeter
Daglig leder
Skagerak Linjeteam AS

Magne har alltid nok å gjøre

På Katerås, gården som ligger på grensen mellom Iveland og Birkenes i Aust-Agder finner vi Magne Mjåland. Her bor han sammen med kone og to barn.

Magne er utdannet snekker, men driver nå mest med høvling for andre.

Han overtok en gammel "molding" av svigerfaren for snart 8 år siden. Magne syntes dette var en "gammel og tungvindt" maskin, men brukte den likevel en del.

Etter at han hadde drevet med høvling i noen år, og så at det var et marked for dette, begynte han å drømme om en ny høvel fra Logosol.

Da han og kona var i Seljord på "Dysku'n" i 2002, fikk han et tilbud som han ikke kunne la gå fra seg. Han godsnakket med kona og kunne tilslutt, seint

lørdag kveld, skrive under avtalen med Arve Stenstad i Logosol.

Da høvelen endelig kom til gårds var Magne klar og satte i gang og høvle allerede fra dag en.

Han drev gården, med melke kuer, men dette ble for mye. Nå har kona overtatt det meste av fjøsstellet og driver med kjøttfe av typen Hereford.

Magne bruker mye av tiden på låven med høvelen. Han har ennå ikke brukt et eneste øre på markedsføring, men har alltid nok å gjøre.

Han høvler mange lister som ikke vanlige byggevareforetninger kan skaffe. Han tegner av profilen på gamle biter av lister og panel som kundene kommer med. Disse tegningene fakser han så til Logosol AS, så får han ferdigslippte stål tilbake.

Det har vært stor etterspørsel etterstampbord. Mange rundt i omegn kan nå kose seg og bade i

vedfyrt badestamp fra høvelen til Magne.

Magne er kjempefornøyd med sin Logosol høvel. Og sier

selv at han "aldri i livet" ville gått tilbake til den gamle røysa han hadde.

TEKST: BERIT MJÅLAND

LOGOSOL AS

Logosol AS
Røra
7670 Inderøy
Tlf: 74155251
Fax: 74154712
e.post:
info@logosol.no
arve@logosol.no
jorn@logosol.no

Det er med stolthet vi nå endelig kan ønske deg velkommen til våre nye hjemmesider.

Her finner du informasjon om det du undres på, det være seg nyheter eller tips og råd om saging og høvling.

På våre hjemmesider vil det også være en oppdatert liste over de steder vi vil demonstrere Logosolproduktene i løpet av året. Du kan gå inn her og se på våre gode tilbud, og bestille varer fra Logosol.

Logosol sin hjemmeside finner du på:

www.logosol.no

Demonstrasjoner 2005

Februar 15-19

Rørsmartnan, Rørø

Mars 5-6

Villmarksmesse

Melhus (sør-trøndelag)

Mars 30-April 3

Villmarksmessen 2005

NorgesVaremesse,

Lillestrøm

April 12-13

Sag & Høveldager

Logosol, Røra

Mai 20-22

Villmarksliv 2005

Vikingskipet, Hamar

Juni 25-26

Landbruksmessa i Balsfjord

Storsteinnes

August 5-7

Nordiske Jakt og Fiske-

dager, Elverum

August 25-27

NordNorsk Landbruks-

utstilling, Sandnessjøen

September 9-11

Dyrsku'n, Seljord

Oktober 1-4

Otta Martna', nOtta

Oktober 7-9

Strynemessa, Stryn

November 8-9

Sag & Høveldager

Logosol, Røra

Framgångar på export

Exporten får allt större betydelse för Logosol. Bakom framgången står en mångkunnig och flernationell exportavdelning, tre utländska dotterbolag och hårt arbetande importörer i ett tiotal länder.

Exportavdelningens sammanfattning speglar marknaden väl. Den består av två svenskar, en ryss och en amerikan. Sverige är fortfarande Logosols enskilt största marknad, följt av USA och Ryssland.

– Vi koncentrerar oss på ett tiotal länder för att kunna erbjuda kunderna samma höga servi-

cegrad som i Sverige, säger Helene Sjölander, en av stöttepelarna på exportsidan.

Logosols egen ryss heter Igor Goldman och lägger stora delar av sin tid på sitt forna hemland. Ryssland är inte bara intressant på grund av landets storlek och potential. Det är också ett extremt testområde.

Läsare av tidigare nummer av Nysågat minns reportaget från Uralbergen. Det beskrev hur entreprenörer återuppbygger raserade sågverk med hjälp av Solosågar som körs kontinuerligt i fyrsift under förhållanden som skulle ge svenska skyddsombud hjärtflimmer.

– Solosågen klarar den tuffa miljön. Kunderna återkommer och köper fler sågverk, konstaterar Igor.

Logosol arbetar genom företaget Domotechnica med återförsäljare över hela Ryssland.

I USA har Logosol ett eget dotterbolag, Logosol Inc. Vd är en bekant, Solohyvelns konstruktör Martin Hall. USA är en speciell marknad med sina produktansvarighetslagar.

Därför har Logosol i Sverige en amerikansk skribent anställd, David Horniak, som koncentrerar sig på att författa instruktionsböcker för den

Logosols exportavdelning, fr v David Horniak, Igor Goldman, Janne Engvall och Helene Sjölander.

amerikanska marknaden.

Det skrivs en hel del i USA också. Två av Logosols anställda har nyligen publicerat en lärobok om sågning. Den heter "Sawmilling for woodworkers" och är enligt författarna Rob Bjorklund och Charlie Griffin den mest kompletta boken inom området.

I Tyskland har Logosol ett

eget dotterbolag. Det tredje dotterbolaget finns i Norge. Det presenterar sig självt på egna sidor här i Nysågat.

Övriga prioriterade marknader är Finland, Storbritannien, Benelux och Frankrike, Australien, Chile, Japan och Mexico. Utöver det säljs Logosols produkter i mindre omfattning i ett 40-tal länder.

Bo ka!

**22
ÅR**

Bästa mässan i maj!

Maskin-Expo 2005
Stockholm, Täby Galopp
26-27-28 maj
www.maskinexpo.se
018-34 11 00

Ett stort wow i Australien

Sven-Erik Bredenberg väcker sensation i Australien. Han driver företaget Swedex Pty. Ltd och är Logosols representant.

– Förra veckan demonstrerade jag sågverk och hyvlar på en mäsas. Jag har aldrig hört så många wow förr, berättar han.

Sven-Erik har arbetat för Sandvik Coromant och sålt verktyg för stålbearbetning i fem länder, däribland Australien. För fyra år sedan gick han i avtalspension. Han och hustrun Anna Minardo valde att bosätta sig i Australien, där Sven-Erik har vuxna barn.

Men han hade ingen lust att bli pensionär. Istället kontakta- de han Logosol med en förfrågan om att bli representant. En överenskommelse träffades och idag är han Mr. Logosol på kängururnas kontinent.

– Det är ett gigantiskt land,

Anna Mirando demonstrerar Logosols produkter i Australien.

konstaterar Sven-Erik som ska skapa ett nät av återförsäljare.

Nu inriktar han sig på att demonstrera. Något liknande finns inte på marknaden och de tilltänkta kunderna måste själva se produkterna för att tro på deras prestanda.

– Det finns flera portabla sågverk, men inget av dem kom-

mer i närheten av Solosågens precision, konstaterar han.

Även hyvelmaskinerna fyller ett stort behov i Australien.

Fyrkuttern PH260 har etablerat sig som det professionella alternativet för tillverkning av spåntade trägolv.

Ännu mer uppskattad har Solohyveln SH230 blivit.

TORMEK metoden för slipning av eggverktyg

TORMEKs metod och system för slipning och bryning är en dramatisk förbättring i vården av eggverktyg. Alla kan nu slipa och bryna ett verktyg med en precision som tidigare inte varit möjlig – dessutom enkla och snabba. Du kan även slipa verktyget till exakt önskad form. Även komplicerade former som fingerformade svarvskölpar, skedformade bildhuggargjarn och ovala svarvmejslar med konvex egg slipar du enkelt. Du kan exakt repetera en tidigare slipning på mindre än en minut. Slipstenen går i vattenbad och kylvatten, vilket

harmoniserar med stålets naturlagar – endast vattenkyld slipning kan garantera att **eggen inte bränns och förlorar sin hårdhet**.

Skärningen avslutas på maskinens läderbrynskiva, som polerar eggen till rakbladsskärpa. **Du behöver inga brynen.**

TORMEK-metoden är säker. Vid det låga varvtalet har du full kontroll över slipningen. Eftersom det inte uppstår några gnistor, är det ingen risk för dina ögon och du kan tryggt använda maskinen i brandfarliga lokaler, t.ex. i snickerier och slöjdsalar.

Läderbrynskiva
Tar skonsamt bort råeggen och polerar eggen till rakbladsskärpa.

Universalstöd med finjustering
Grunden i systemet. Kan placeras antingen för slipning mot eggen eller med eggen.

Slipsten
Med plansvarvad utsida. För planing av baksidan på t.ex. stämjärn.

Löstagbar vattenlåda

Vinkelmätare
Ställer in och mäter eggvinkeln.

Medföljer maskinen

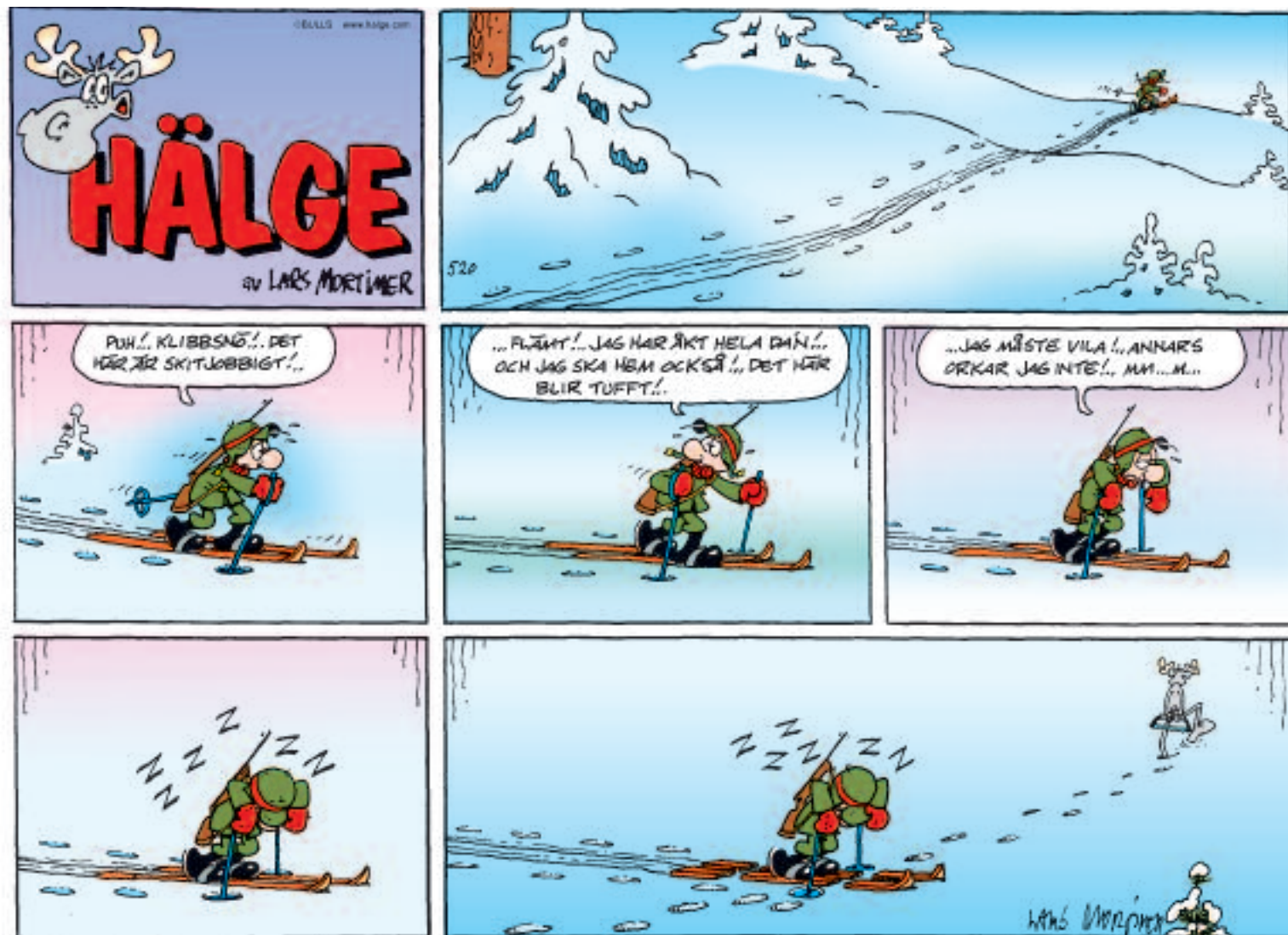
SVH-60 Jigg för raka eggar	WM-200 Vinkelmätare	PA-70 Brynpasta	HB-10 Handbok	VID-4 Instruktionsvideo
-------------------------------	------------------------	--------------------	------------------	----------------------------

Övriga jigggar och tillbehör

SVD-185 För skölpar och svarvskärp	SVS-50 Multijigg	SVS-32 Jigg för korta verktyg	SVD-110 Slipstöd
SVA-170 Jigg för yxor	SVM-45 Jigg för knivar	SVM-100 Jigg för långa, tunna knivar	SVX-150 Jigg för saxar
SP-650 Stenjusterare	LA-120 Profilrad läderbrynskiva	MH-380 Maskinkåpa	ADV-500 Svarvanordning för stenen
SVP-80 Jigg för profilstål	SVH-320 Jigg för maskinhyvelstål		

TORMEK
sharpening innovation
MADE IN SWEDEN

www.tormek.se
Här finner Du mer information om TORMEKs unika slipsystem.

Möt Logosol under 2005

1-3 april

Växjö, Villafamilj.

15-17 april

Älvsjö, Vildmarksmässan

22-24 april

Karlstad, Värmlandsmässan

5-8 maj

Rättviks vårmärnad

26-28 maj

Stockholm, Maskin Expo

1-4 juni

Jönköping, Elmia Wood

29 juni-3 juli

Östersund, ExpoNorr

15-18 juli

Åsele marknad

6-14 augusti

Umeå, Stora Nolia

3-4 september

Filipstad, Oxhölja marknad

16-18 september

Årjängs marknad

7-9 oktober

Rättviks höstmärnad

2-5 december

Sollentuna, Hantverkarsmessa

Spetsa dina kunskaper på trivsamt kurs hos Logosol

Rätt maskiner är halva förklaringen till ett bra resultat. Resten beror på dina egna färdigheter. Ta en genväg till kunskaperna med en utbildning hos Logosol.

Logosol startade för flera år sedan timringskurser. De har blivit så populära att Logosol på vissa håll är mer känd som utbildningsanordnare än som tillverkare av småskaliga maskiner.

Med åren har timringen fått sällskap av andra utbildningar. Under 2005 slår Logosol rekordet:

Sju olika kurser med närmare 70 utbildningstillfällen på sju orter landet runt.

TRE NYA KURSER

Nytt för året är tre mycket intressanta utbildningar. Det är:

Badtunna. Under sakkunnig ledning bygger du din egen badtunna under fyra dagar. Du tar med dig tunnan hem och kaminen följer med i kursavgiften. Du behöver inga maskiner, du tillverkar allt på kursen och tunnan blir billigare än om du köpt den färdig.

Takläggning. Efter fyra dagars utbildning kan du konstruera och lägga ett torvtak med gamla metoder.

Träteknik. Fyra dagar i en utbildningslokal som innehåller allt i maskinväg. Under ledning av möbelsnickaren och läraren Berth Ohlsson får du en stor dos träkunskap och arbetar praktiskt med olika maskiner och redskap. Bland annat används Logosols hyvelmaskiner.

Bengt-Olof Byström går igenom postning av PH260 med Johan Gudmundsson och Fredrik Berggren.

Flertalet utbildningar är inriktade på Logosols sågverk och hyvelmaskiner. De pågår en dag och hålls över hela landet.

Ett tips till dig som är intresserad av dessa kurser, är att hålla ögonen öppna efter Logosols kampanjerbjudanden. Ibland följer kurserna med på köpet om du beställer ett sågverk eller en hyvelmaskin.

Flera av dessa kurser leds av rutinerade kunder hos Logosol, som själva har lång erfarenhet av just den maskintypen. På annan plats här i Nysågat kan du läsa om en av dem, Leif Johansson i småländska Blankaholm. Han har själv sågat åtskilliga kilometer virke med sin Solosåg.

Av förklarliga skäl dominerar Härnösand i kursutbudet. Ut-

bildningen hålls då hos Logosol och förutom kunskaper får du en inblick i Logosols verksamhet och en chans att kika in i uppfinnarverkstaden.

En av många som varit på kurs hos Logosol är Fredrik Berggren från Kälarna i Jämtland. Han var i Härnösand för att lära sig använda panelhyveln PH260.

– Jättebra. Det går snabbare att komma igång med hyvlingen efter den här kursen. Jag fick många nyttiga tips som inte går att läsa sig till, tycker han.

Mer information om utbildningarna finns på Internet, www.logosol.se. Här kan du även göra din anmälan. Du kan också ringa Logosol på telefon 0611-182 85.

Utbildningar 2005

Bygg din egen badtunna

Härnösand

6-9 juni och 10-13 oktober

Takläggning

Härnösand

20 juni

Träteknik, 4 dagar

Kramfors

21-24 mars och 12-15 september

Timring

Härnösand

14-18 mars, 13-17 juni, 29 augusti - 2 september samt 26-30 september

Sågdag M7

Härnösand

19 mars, 14 maj, 11 juni, 3 september, 7 oktober, 8 oktober och 12 november.

Högsäter

2 april, 14 maj, 3 september och 12 november

Blankaholm

22 maj, 18 september, 22 oktober och 20 november

Stockholm

18 mars, 20 maj, 2 september, 7 oktober och 11 november

Orsa

19 mars, 14 maj, 3 september, 15 oktober och 12 november

Hyveldag PH260

Härnösand:

31 mars, 31 maj, 24 augusti, 25 oktober och 21 november

Kisa

26 april och 27 september

Orsa

18 mars, 13 maj, 2 september, 14 oktober och 11 november

Hyveldag SH230

Härnösand

20 mars, 15 maj, 12 juni, 4 september, 9 oktober och 13 november

Stockholm

21 mars, 23 maj, 5 september, 10 oktober och 14 november

Jönköping

12 mars, 11 juni, 24 september och 26 november

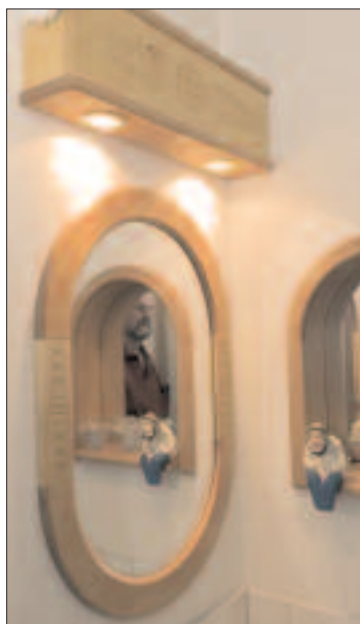
Orsa

20 mars, 15 maj, 4 september, 16 oktober och 13 november

Gemensam hobby sätter guldkant på tillvaron

**Göran och Siv Häll i Västerås har ett motto:
Hellre utnyttja fritiden för hantverk än att sitta och
grubbla över vad man ska göra.**

**Tillsammans driver de Hälls Snickeri och säljer si-
na alster på mässor över hela landet.**

**Björk och ek i förening skapar
en extra spänning i badrums-
inredningen.**

Företaget till trots är slöjdandet
en hobby. Siv har hunnit gå i
pension, medan Göran har ett
par år kvar som controller på Te-
lia.

– Snickrandet är mitt sätt att
rensa huvudet, säger Göran.

Det började redan i unga år.
När paret flyttade ihop i sin
första lägenhet, snickrade Gö-
ran en hel del möbler i köket.

Villkoret var att han städade
efter sig. Sedan blev det egen
villa och verkstad bakom gara-
get där det tillverkades många
bättnredningar.

SÅGAR DET MESTA

För drygt tio år sedan gick Siv en
kurs i blomsterbindning. Till-
sammans skapade de sitt första
gemensamma slöjdalster, en
konstfullt formad blomampel i
trä med torkade blommor.

Den tillverkas fortfarande

och lockar köpare på varje mäs-
sa.

Vid samma tid gick en av Gö-
rans slöjdkamrater bort. Hans
fru erbjöd Göran att köpa hela
maskinparken. I köpet ingick
bl.a. en Solosåg som fått stor be-
tydelse för Hälls Snickeri.

– Jag sågar det mesta virke
som vi använder, berättar Gö-
ran.

Dessutom producerar han
byggvirke, nyligen sågades 25
kubikmeter för utbyggnad av
dotterns villa samt till egna
sommartugan.

VÄLLAGRAD BJÖRK

Men den största fördelen med
Solosågen är att Göran får tag i
rätt träslag för slöjden. Han
föredrar att blanda björk och ek i
sina alster, men även furu, alm,
asp och andra träslag kommer
till användning.

– Jag har inga större problem
att få tag i timmer, säger Göran
som bland annat tar hand om
träd som fälls i parker och nära
bebyggelse.

Beroende på risken för spik så
vill vanliga sågverk inte ha det
här virket. Men Göran och hans
Solosåg skyr inte lite spik.

Björk är ett träslag som ligger
honom extra varmt om hjärtat.
Det använder han för att tillver-
ka allt från badrumsskåp och
docksängar till örhängen och
andra smycken. Resultaten ser
inte ut som björk, utan är flam-
miga med svarta streck och
mönster. För Nysågats läsare av-
slöjar Göran hemligheten.

– Jag låter stockarna ligga ett
år och mogna.

Metoden kallas rötning och
resultatet blir spännande möns-
ter som uppenbar sig först när
stocken läggs på Solosågen.

– Då brukar även jag vara med
och såga. Det är spännande att

**Göran och Siv Häll tillverkar allt mer tillsammans. Docksängen är sågad och tillverkad av Göran, me-
dan Siv sköter sömnaden. Säljer gör de tillsammans över hela landet.**

se vad som döljer sig innanför
barken, säger Siv.

Siv har alltid arbetat med Gö-
ran på mässorna. Numera deltar
hon även i produktionen. Det
började med blommorna och
idag syr hon också, bland annat
sängkläder till en docksäng som
Göran tillverkar.

ISTÄLLET FÖR TEVE

Men hur hinner man med både
ett arbete och att slöjda och resa
runt på mässor?

Göran har ett fritt jobb som
han kan utföra var som helst
med sin dator. Men i stor ut-
sträckning handlar det om att
utnyttja dygnets timmar.

– Många slutar jobbet vid fy-
ra, lagar mat och fastnar vid te-
ven, säger Göran som istället
jobbar i verkstaden 4-5 timmar.

Fast helt och hållet sant är det
inte, avslöjar Siv:

– Om det är en bra fotbolls-
match eller ett fiskeprogram på
teve så kommer han farande.

Dessutom används semes-
tern till företagandet. De senas-
te somrarna har Göran och Siv

hyrt en stuga i Rättviks Hant-
verksby där de tillverkar och säl-
jer sitt hantverk. Helgerna viks
åt mässor över hela Sverige.

Båda ser fram emot Görans
stundande pensionering och
friheten att såga, slöjda och dra
iväg med husvagnen på fisketur

efter en mäsas, utan tanke på att
de måste åka hem till Västerås
och arbeta.

**Fotnot: Hälls Snickeri har en
egen sida på Internet. Adressen
är www.halls-snickeri.se.**

**Örhängen tillverkade av rötad björk som fått ligga ett år innan
den sågades upp.**

Beställ mer information!

Kryssa i vad du är intresse-
rad av och posta kupongen
till Logosol. Telefon 0611-
182 85, fax 0611-182 89.
E-post: info@logosol.se,
Internet: www.logosol.se

Sågverk

- ☐ Solosåg ☐ Bandsåg
☐ Timmerjigg med
Big Mill System

Namn.....
Adress.....
Postnr.....Ort.....
Telefon.....
E-post.....

Industrimaskiner

- ☐ Toppklyv ☐ Paketkap
☐ Klyvsåg
☐ Specialmaskiner

Timring

- ☐ Timmerfräsen
☐ System Linus (Knutar
för planktimring)

Hyvelmaskiner

- ☐ Solohyvel SH230
☐ Tvåkutterhyvel DH410
☐ Panelhyvel PH260

Övrigt

- ☐ Jag vill veta mer om
Logosols kurser
☐ Information om kredit
köp
☐ Gratis videofilm om
Logosols produkter

- ☐ Gratis CD om
Logosols produkter
☐ Inbyte av.....
.....
.....
☐ Annat:.....
.....
.....

Porto

LOGOSOL

Industrigatan 13
871 53 Härnösand